

МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ

№ 5 (502)

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1997 РОКУ

11 березня 2020 року

ПРИЗНАЧЕННЯ

ІЛЛЯ ЄМЕЦЬ – МІНІСТР ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

64 роки. Народився у Воркуті в багатодітній українській родині. 1979 року закінчив Київський медичний інститут за спеціальністю «хірургія». Один з найвідоміших українських лікарів. 23 роки працював з Миколою Амосовим.

На початку 1990-х отримав ліцензії на ведення медичної практики в Австралії, Канаді та Франції. До 1998 року працював дитячим кардіохірургом у головних центрах кардіохірургії цих країн. Повернувшись з-за кордону, захистив докторську дисертацію. А через рік очолив Центр дитячої кардіології та кардіохірургії.

Першим в Україні почав успішно оперувати немовлят зі складними вадами серця, впроваджувати в практику пластичні операції на клапанах серця без використання штучних протезів. Зробив три операції з пересадки серця.

Має досвід роботи в уряді – очолював МОЗ України за часів Миколи Азарова, але не підпадає під чинність закону про люстрацію, бо обіймав посаду міністра менше року. Був у складі робочої групи, що має проаналізувати хід реформи української медицини, яку впроваджувала Уляна Супрун.

ВИБОРИ РЕКТОРА

МОЗ УКРАЇНИ ПОДАЛО КАНДИДАТУРУ ПРЕТЕНДЕНТА НА ПОСАДУ РЕКТОРА ТНМУ

Міністерство охорони здоров'я України, відповідно до статті 42 Закону України «Про вищу освіту» (далі – Закон), подає кандидатуру претендента на посаду ректора Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України (далі – Університет) Корди М.М., який відповідає вимогам Закону та умовам конкурсу, оголошеного Міністерством охорони здоров'я України в газеті «Освіта України» 23.12.2019, та пропонує:

організувати голосування працівників Університету (згідно зі статутом Університету) за кандидатуру претендента на посаду ректора Університету;
повідомити МОЗ України та претендента на посаду ректора Університету про час та місце проведення голосування колективу Університету;
надати до МОЗ України протокол виборчої комісії про результати голосування.

Заступник міністра
Дмитро КОВАЛЬ

СТУДЕНТИ: ПОГЛЯД ЗБЛИЗЬКА

Артем МАЛАНЧУК – студент четвертого курсу медичного факультету

Стор. 5

ТНМУ ПІДПИСАВ УГОДУ ПРО СПІВПРАЦЮ З ЛИТОВСЬКИМИ КОЛЕГАМИ

У рамках «Кременецького медичного ралі-2020» відбулося підписання тристоронньої угоди з координатором програми Eragmus Коледжу Св. Ігнатіуса Лойоли Крістіною Грумадайте, головою Асоціації парамедиків Литви, інструктором навчального центру Державної ус-

медичної допомоги Польщі, професор Варшавського медичного університету Роберт Ґалазковскі (Польща), головний позаштатний спеціаліст зі швидкої медичної допомоги Республіки Білорусь Олександр Жинко, керівник експертної групи з питань надання екстреної медичної допомоги директорату медичних послуг МОЗ України Олександр Данилюк, державний експерт експертної групи з питань надання первинної медичної допомоги директорату медичних послуг МОЗ України Павло Хочай, заступник директора Державного закладу «Український науково-практичний центр екстреної медичної допомоги і медицини катастроф МОЗ України» Микола Близнюк,

танови «Каунаська міська станція швидкої допомоги» Рігісом Малашаускасом та ректором Тернопільського національного медичного університету, професором Михайлом Кордюю.

У рамках угоди передбачено розвиток академічної мобільності студентів і викладачів, а також можливість у подальшому майбутньому отримання двох дипломів.

Ректор ТНМУ, професор Михайло Корда детально ознайомив присутніх з досягненнями та діяльністю університету, планами на подальший розвиток.

Під час цієї зустрічі також були присутні директор Центру авіаційної екстреної

завідувачка кафедри соціальної медицини та громадського здоров'я Івано-Франківського національного медичного університету, професорка Орина Дерик, стейкхолдер освітньої програми підготовки парамедиків, директор комунального некомерційного підприємства «Хмельницький обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф Хмельницької обласної ради» Олександр Терещук, начальник кафедри організації медичного забезпечення Збройних сил Української військово-медичної академії, професор Михайло Бадюк.

Пресслужба ТНМУ

У НОМЕРІ

Стор. 6-8

ПРОФЕСОРКА ОКСАНА БОЯРЧУК: «МЕНІ ТАЛАНИЛО В ЖИТТІ НА ДОБРИХ ЛЮДЕЙ»

Завідувачка кафедри дитячих хвороб з дитячою хірургією ТНМУ, професорка Оксана Боярчук – знана на-

уковиця, висококваліфікована клініцистка-педіатриця, талановита педагогиня, чия лікарська й науково-педагогічна діяльність нерозривно пов'язана з альма-матер – ТНМУ ім. Івана Горбачевського. Тут свого часу навчалася, тут розпочала трудову діяльність, здобула авторитет та визнання як фахівчиня та найвище в науково-освітньому середовищі звання професорки.

ОГОЛОШЕННЯ ПРО ВИБОРИ РЕКТОРА ТНМУ!

Виборча комісія з проведення виборів ректора ТНМУ офіційно повідомляє, що обрання шляхом таємного голосування ректора ТНМУ відбудеться 19 березня 2020 року з 9.00 до 15.00 в актовій залі адміністративного корпусу ТНМУ, що розташована за адресою: м. Тернопіль, майдан Волі, 1, 4 поверх.

Особам, які мають право брати участь у виборах ректора, необхідно мати із собою будь-який із зазначених у наступному переліку документів, що посвідчують особу виборця, у день проведення виборів ректора ТНМУ: паспорт громадянина України; паспорт грома-

дянина України для виїзду за кордон; дипломатичний паспорт України; службовий паспорт України; посвідчення особи на повернення в Україну; тимчасове посвідчення громадянина України; посвідчення водія; посвідчення особи без громадянства для виїзду за кордон; посвідка на постійне проживання; посвідка на тимчасове проживання; картка мігранта; посвідчення біженця; проїзний документ біженця; посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту; студентський квиток.

Акредитованим громадським спостерігачам, спостерігачам від кандидата та засобам масової

інформації на виборах ректора ТНМУ необхідно мати із собою офіційні посвідчення, що видані організаційним комітетом з проведення виборів ректора ТНМУ.

Із будь-якою додатковою інформацією щодо виборів ректора ТНМУ (виборчими програмами кандидатів, пам'яткою виборця, переліком документів, що посвідчують особу виборця на виборах ректора ТНМУ та інше) можете ознайомитися на офіційному вебсайті Університету в рубриці «Вибори ректора».

З повагою виборча комісія з проведення виборів ректора ТНМУ

ОБ'ЄКТИВ

Завідувач кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією, шкірними та венеричними хворобами академік НАМН України Михайло Андрейчин і директор Тернопільського міського лікувально-діагностичного центру, доцент кафедри медицини катастроф і військової медицини Петро Левицький удостоєні нагород громадської організації «Асамблея ділових кіл» – орден «Золотий хрест честі і звитяги «Лицар Вітчизни» та іменної лицарської шаблі.

Михайло АНДРЕЙЧИН і Петро ЛЕВИЦЬКИЙ після нагородження у Малому Маріїнському палаці в Києві

ВИТЯГ З ПОРЯДКУ АКРЕДИТАЦІЇ ГРОМАДСЬКИХ СПОСТЕРІГАЧІВ НА ВИБОРАХ РЕКТОРА ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Під час виготовлення бюлетенів, голосування та підрахунку голосів мають право бути присутніми не більше трьох громадських спостерігачів, акредитованих організаційним комітетом з проведення виборів ректора Університету.

Громадським спостерігачем на виборах ректора Університету може бути будь-яка особа, крім членів виборчої комісії з проведення виборів ректора Університету та членів організаційного комітету з проведення виборів ректора Університету (далі – Оргкомітет), яка вправі бути на-

лежним представником певної громадської організації.

Належне представництво громадського спостерігача на виборах ректора Університету підтверджується відповідним клопотанням керівника такої громадської організації, надісланого (наданого) на ім'я голови Оргкомітету та оформленого відповідно до встановленого додатком 1 до даного Порядку зразка вищезазначеного клопотання.

У клопотанні про реєстрацію громадських спостерігачів на виборах ректора Університету зазначаються їх прізвища, ім'я,

по батькові, дата народження, місце основної роботи, посада, номери засобів зв'язку (телефон, факс, засоби електронного зв'язку, офіційна електронна адреса тощо). Клопотання підписується керівником такої громадської організації та скріплюється печаткою (у випадку її наявності в громадській організації).

До клопотання обов'язково додаються:

– заява про згоду особи бути громадським спостерігачем на виборах ректора Університету від громадської організації (додаток 2);

– письмова згода на обробку персональних даних (додаток 3);

– належно засвідчена копія установчих документів і документа, що підтверджує державну реєстрацію громадської організації.

Оргкомітет приймає та розглядає клопотання про реєстрацію громадських спостерігачів на виборах ректора Університету, що надійшли не пізніше, ніж за 5 (п'ять) календарних днів до дати проведення виборів. За результатами розгляду клопотання, Оргкомітет не пізніше, ніж за

3 (три) робочих дні до дати проведення виборів, приймає рішення про акредитацію або відмову в акредитації громадських спостерігачів на виборах ректора Університету.

Оргкомітет після прийняття рішення про акредитацію громадських спостерігачів на виборах ректора Університету видає посвідчення встановленого додатком 4 до даного Порядку зразка.

З повним текстом Порядку акредитації громадських спостерігачів на виборах ректора Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України можна ознайомитися на офіційному вебсайті ТНМУ в рубриці «Вибори ректора-Оголошення».

ВИТЯГ З ПОРЯДКУ АКРЕДИТАЦІЇ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ НА ВИБОРАХ РЕКТОРА ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Під час виготовлення бюлетенів та під час голосування в день виборів ректора Університету мають право бути присутніми представники ЗМІ, що акредитовані організаційним комітетом з проведення виборів ректора Університету.

Акредитація журналістів і технічних працівників ЗМІ (відеоредакторів, фотокореспондентів, операторів тощо) здійснюється шляхом реєстрації вищезгаданих осіб на підставі офіційного кло-

потання керівника ЗМІ, надісланого (наданого) на ім'я голови Оргкомітету та оформленого відповідно до встановленого додатком 1 до даного Порядку зразка вищезазначеного клопотання.

У клопотанні про реєстрацію представників ЗМІ на виборах ректора Університету зазначаються їхні прізвища, ім'я, по батькові, дата народження, місце основної роботи, посада, номери засобів зв'язку (телефон, факс,

засоби електронного зв'язку, офіційна електронна адреса тощо). Клопотання підписується керівником такого ЗМІ та скріплюється печаткою (у випадку її наявності у ЗМІ).

До клопотання обов'язково додаються:

– заява про згоду особи бути представником ЗМІ на виборах ректора Університету (додаток 2);

– письмова згода на обробку персональних даних (додаток 3);

– належно засвідчена копія установчих документів та документа, що підтверджує державну реєстрацію ЗМІ.

Оргкомітет приймає та розглядає клопотання про реєстрацію представників ЗМІ на виборах ректора Університету, що надійшли не пізніше, ніж за 5 (п'ять) календарних днів до дати проведення виборів. За результатами розгляду клопотання, Оргкомітет не пізніше, ніж за 3 (три) робочих дні до дати проведення виборів, приймає рішення

про акредитацію або відмову в акредитації представників ЗМІ на виборах ректора Університету.

Оргкомітет після прийняття рішення про акредитацію представників ЗМІ на виборах ректора Університету видає посвідчення встановленого додатком 4 до даного Порядку зразка.

З повним текстом Порядку акредитації засобів масової інформації на виборах ректора Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України можна ознайомитися на офіційному вебсайті ТНМУ в рубриці «Вибори ректора-Оголошення».

ВИТЯГ З ПОРЯДКУ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ СПОСТЕРІГАЧІВ ВІД КАНДИДАТА НА ВИБОРАХ РЕКТОРА ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Під час виготовлення бюлетенів, голосування та підрахунку голосів мають право бути присутніми не більше двох спостерігачів від кожного кандидата, акредитованих організаційним комітетом з проведення виборів ректора Університету.

Спостерігачем від кандидата на посаду ректора Університету може бути будь-яка особа, крім членів виборчої комісії з проведення виборів ректора Універ-

ситету та членів організаційного комітету з проведення виборів ректора Університету (далі – Оргкомітет).

Оргкомітет здійснює акредитацію спостерігачів від кандидата на посаду ректора Університету за письмовим поданням кандидата на посаду ректора Університету, оформленого відповідно до затвердженого додатком 1 до даного Порядку зразка подання.

Акредитація спостерігачів від кандидатів на посаду ректора Університету проводиться протягом 3 (трьох) робочих днів з дня отримання Оргкомітетом відповідного подання.

У поданні про акредитацію спостерігачів від кандидата на посаду ректора Університету зазначаються їхні прізвища, ім'я, по батькові, дата народження, місце основної роботи, посада, номери засобів зв'язку (телефон, факс,

засоби електронного зв'язку, офіційна електронна адреса тощо).

До подання обов'язково додаються:

– заява про згоду особи бути спостерігачем від конкретного кандидата на посаду ректора Університету (додаток 2);

– письмова згода на обробку персональних даних (додаток 3).

Оргкомітет після прийняття рі-

шення про акредитацію спостерігачів від кандидата на виборах ректора Університету видає посвідчення встановленого додатком 4 до даного Порядку зразка.

З повним текстом Порядку організації роботи спостерігачів від кандидата на виборах ректора Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України можна ознайомитися на офіційному вебсайті ТНМУ в рубриці «Вибори ректора-Оголошення».

НОВИЙ ІМІДЖ КАФЕДР

У церемонії відкриття й освячення оновлених приміщень кафедр узяли участь в.о. ректора ТНМУ, професор Аркадій Шульгай, проректор з науково-педагогічної роботи нашого університету, професор Степан Запорожан, директор ННІ післядипломної освіти ТНМУ, доцент, голова постійної комісії з питань охорони здоров'я, сім'ї, материнства, дитинства обласної ради Роман Свистун, завідувачка кафедри неврології, професорка, заслужений діяч науки і техніки України Світлана Шкробот, завідувачка кафедри психіатрії, наркології та медичної психології, професорка Олена Венгер, генеральний директор (головний лікар) Тернопільської обласної комунальної клінічної психоневрологічної лікарні Володимир Шкробот і фахівці цього лікувального закладу.

Проректор ТНМУ, професор Степан Запорожан каже, що спільний партнерський проєкт ТНМУ та психоневрологічної лікарні є важливою подією, яка відкриває нові перспективи якісної підготовки фахівців на додипломному та післядипломному рівнях.

— Тернопільський національний медичний університет по-всякчасно поповнює та оновлює свої клінічні бази, бо йти в ногу з часом — вимога медицини сучасності, — зазначив Степан Йосипович. — Запроваджуємо новітні стратегії, методи навчання студентів, а відтак оновлюємо приміщення кафедр, насичуємо їх сучасною апаратурою, технікою. Це сприяє покращенню якості навчальної роботи зі студентами та лікарями-інтернами, підвищенню їх мотивації до навчання, усвідомленню важливості знань і вмінь, їх застосування на практиці. Надзвичайно вдячні нашому діловому партнерові — Тернопільській психоневрологічній лікарні за розуміння важливості підготовки якісних медичних кадрів, адже це наш спільний

Весна — час, коли оновлюється природа, люди й ... кафедри. Подією тижня в нашому університеті стало відкриття новоствореного приміщення кафедри неврології ТНМУ. Перерізали святкову стрічку й на оновленій після реконструкції кафедрі психіатрії, наркології та медичної психології. Обидва університетські підрозділи постали в кардинально новому, європейському іміджі, демонструючи найкращі зразки тісного співробітництва науки та практичної медицини. Керівництво університету та адміністрація Тернопільської обласної психоневрологічної лікарні доклали чималих зусиль, аби створити найкращі можливості для підготовки майбутніх лікарів, що відповідають вимогам часу, світовим стандартам і духу сучасних реформ.

ку, в їх облаштуванні дотримано усіх санітарно-гігієнічних вимог. Теоретичне навчання відбувається в приміщеннях кафедр, а практична частина — у стаціонарній лікарні, де студенти мають можливість оглянути хворих, попрактикуватися на діагностичній апаратурі. З'явилася можливість виокремити простір для різних типів занять, що за «методикою єдиного дня» надзвичайно зручно та ефективно для студентів. Мали нагоду нині переконаватися, як новими барвами засяяла й кафедра психіатрії, наркології та медичної психології, на якій упродовж тридцяти років не проводили ремонтні роботи. Зараз вона змінилася до невпізнання — сучасне освітлення, новітні стелі, мультимедійні дошки, наочне обладнання, тобто все для забезпечення якості навчального процесу за найвищими стандартами вітчизняної освіти. Впевнений, що нашим студентам можуть позаздрити ровесники навіть із зарубіжних навчальних закладів, а ми тишімося, що наш спільний з Тернопільською психоневрологічною лікарнею проєкт працює на результат.

КАФЕДРА НЕВРОЛОГІЇ БАЗУЄТЬСЯ У ПРИМІЩЕННІ, ЯКЕ ВІДПОВІДАЄ НАЙКРАЩИМ СВІТОВИМ СТАНДАРТАМ

Відкриття новоствореного приміщення кафедри неврології

залишковим принципом навчальними кімнатами перебували тяжкохворі. Прикро визнавати, але й матеріальна база ка-

(Зліва направо): **Роман СВИСТУН, директор ННІ післядипломної освіти, доцент, Аркадій ШУЛЬГАЙ, в.о. ректора ТНМУ, професор, Володимир ШКРОБОТ, генеральний директор (головний лікар) обласної психоневрологічної лікарні, Степан ЗАПОРОЖАН, проректор ТНМУ, професор**

фебри потребувала істотного покращення, — розповідає завідувачка кафедри неврології ТНМУ, професорка Світлана Шкробот. — Завдячуючи великим зусиллям керівництва нашого університету, вдалося кардинально розв'язати проблему базування кафедри в окремому лікарняному приміщенні. У результаті утворився підрозділ, який забезпечить сучасну базу для діяльності кафедри нашого вишу. Важко усвідомити, але спільно вдалося зреалізувати такий значущий проєкт.

Нині кафедра неврології базується в приміщенні, яке відповідає найкращим світовим стандартам. Її фахівці зауважують, як виважено ректорат та адміністрація університету зі знанням справи втілила цей проєкт. Продумані суттєві деталі, найменші, але важливі дрібниці, що відіграють чималу роль у навчальному процесі. Навчальні кімнати облаштовані Wi-Fi, сучасними відеосистемами, комп'ютерами, принтерами, сканерами. Подбали організатори й за допомогі приміщення — лабораторні кімнати, зони для наукової роботи, клінічних досліджень. З комфортом і у сучасному стилі облаштували санітарні (окремо для працівників і студентів) кімнати, які, напевно, до цього часу мало хто й бачив.

— Маємо сучасну, технічно устатковану мультимедійною апаратурою лекційну залу для студентів медичного факультету та факультету іноземних студентів, —

зауважує завідувачка кафедри. — Керівництво університету подбало й про підготовку молодих спеціалістів, спеціально обладнавши для лікарів-інтернів так звану «резидентську залу», яка оснащена спеціальною комп'ютерною технікою. Але, як каже народна мудрість, краще один раз побачити, ніж сто почути, отож хоча запросити всіх бажаючих працівників нашого славетного університету завітати до нас і на власні очі побачити, в яких умовах відбувається тепер навчальний та науковий процес на кафедрі.

Не можна залишити поза увагою й надану студентам ТНМУ, молодим лікарям-інтернам можливість оволодівати практичними навичками в умовах сучасних

ду приїждять для участі в тренінгах і здобутті практичних навичок з нейрореабілітаційного процесу фахівці із США, Канади, Німеччини, Польщі та інших країн, а також й наші лікарі із сусідніх областей.

— Звичайно, нас не полишає почуття гордості за наших колег з кафедри психіатрії, яким вдалося завдяки керівництву медичного університету отримати унікальний, єдиний в Україні апарат для проведення електросудомної терапії, — мовить професорка Світлана Шкробот. — Водночас ми залишаємося мрійниками, сподіваючись, що кафедри, за підтримки керівництва університету, невдовзі вдасться отримати для комплексування бази сучасний триплексний сканер задля дослідження церебральної гемодинаміки у хворих з патологією судин головного мозку, що створить можливість істотно вплинути на якість діагностичного та лікувального процесу згідно з європейськими протоколами. Планка піднята дуже високо й вимагає від нашого колективу повної віддачі для втілення окреслених керівництвом університету основних стратегічних завдань.

КАФЕДРА ПСИХІАТРІЇ, НАРКОЛОГІЇ ТА МЕДИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ: КУРС ЄВРОПЕЙСЬКИЙ

Кілька років тому у самостійний підрозділ виокремилася кафедра психіатрії, наркології та медичної психології, яку очолила професорка, доктор медичних наук Олена Венгер. Оновився також кадровий склад у новоствореному підрозділі — тепер у команді працює один професор, три доценти та п'ять асистентів. Усі присутні на урочистостях мали змогу помандрувати оновленою кафедрою. Із захопленням зауважуєш, як добротно, за останніми тенденціями дизайнерської думки, облаштовано внутрішнє оздоблення навчальних кімнат, лаборантської та інших приміщень. Кожна деталь інтер'єру продумана до дрібниць — нові меблі, навчальна апаратура,

Колектив кафедри неврології ТНМУ

потенціал у майбутньому. Приміщення, які виділила лікарня для навчального процесу на кафедрі неврології, нині облаштовані за сучасними стандартами — з окремим автономним входом, світлими та просторими навчальними кімнатами й лекційними залами, кімнатами для відпочин-

стало знаковою подією для її працівників і студентів, адже нині вона, без перебільшення, створена за європейським зразком. — Упродовж багатьох десятиліть навчальна база кафедри була далека від ідеального стандарту, перебуваючи на віддалених площах у різних відділеннях, де поруч з облаштованими за

Колектив кафедри психіатрії, наркології та медичної психології ТНМУ

мок, який стрімко розвивається в Тернопільській психоневрологічній лікарні, є прикладом імплементації стандартів кращих європейських клінік. І студенти нині є свідками успішної соціальної реадптації наших пацієнтів. Недаремно до медичного закла-

створені всі умови для того, аби студенти навчалися у сучасних, комфортних аудиторіях за європейськими стандартами. Змінилася не лише зовнішня картинка, але цілковито зазнав перетворення й внутрішній зміст. **(Продовження на стор. 11)**

АКАДЕМІК НАМН УКРАЇНИ МИХАЙЛО АНДРЕЙЧИН: «ПАНІКУВАТИ НЕМАЄ ПІДСТАВ, АЛЕ ТРЕБА БУТИ НАПОГОТОВІ ЗУСТРІТИ ГІРШЕ»

— Михайле Антоновичу, вже понад 20 років Ви очолюєте Всеукраїнську асоціацію інфекціоністів. Цікаво знати, яка епідемічна ситуація останніми роками складається щодо інфекційних хвороб у нашій країні?

— Останніми роками відчуваємо дедалі частіше епідемічні спалахи різних інфекційних недуг. Найбільше це стосується кору, гострих респіраторних і кишкових інфекцій. Темп приросту ВІЛ-інфекції не знижується. Щорічні перебої з постачанням населенню сучасних вакцин призводили до зриву впровадження Національного календаря щеплень і загрози повернення епідемії кору, краснухи, кашлюку, дифтерії та інших небезпечних інфекцій. Триває хронічна епідемія вірусних гепатитів. Дуже розповсюдилися гельмінтози. Непокоять часті випадки ботулізму та правця й нестача специфічних лікувальних сироваток, що зумовлює збільшення летальності. Гадаю, що на погіршення епідемічного стану в країні істотно впливають, крім проведення неповної планової імунопрофілактики, криза системи охорони здоров'я, ліквідація санітарно-епідеміологічних станцій та поки що мала ефективність нових державних структур, на які покладено їх завдання, інфляція й зубожіння українців, інтенсифікація міграційних процесів, екологічні проблеми, шестирічна війна на Сході. Загальновідомо, що інфекції «люблять» бідних і супроводжують війни. Серед цих причин і вкрай недостатнє фінансування державної медицини, зокрема, для боротьби з інфекційними хворобами та наукової сфери, слабка матеріальна база більшості інфекційних стаціонарів і низька боксованість палат, нестача лікарів-інфекціоністів, хиби у виявленні та реєстрації інфекційних і паразитарних хвороб тощо.

— Зараз світ сколихнула нова інфекція – коронавірусна. Як їй можна протидіяти?

— Коли стало відомо про поширення цієї вірусної інфекції, я спілкувався, зокрема, з головними лікарями обласних інфекційних лікарень, обговорювали нашу спроможність протидіяти цій інфекції. Загалом наразі в мене складається невтішне уявлення. Досі немає вітчизняних тест-систем, у світі відсутні етіотропні засоби. Бажає кращого матеріальна база інфекційних стаціонарів.

— Чи мають українські інфекціоністи необхідні умови для лікування таких хворих?

— Нині гостро стоїть питання про ізоляцію хворих з підозрою на коронавірусну інфекцію. Така підозра з'являється на основі виявленої клінічної симптоматики, а також епідеміологічних даних

Ситуація з коронавірусною інфекцією, на жаль, залишається складною й передбачити масштаби подальшого її поширення важко. Вона вже вийшла за межі Китаю й потрапила, зокрема, в Європу. Перший випадок зараження зареєстрували вже в Україні. Отже, не маємо розслаблятися, а вживати заходів, аби не допустити подальшого розповсюдження коронавірусної інфекції на нашій території. Як вберегтися від можливої загрози, чим запастися? Ці та інші запитання поставили академікові Національної академії медичних наук України, президентові Всеукраїнської асоціації інфекціоністів, завідувачу кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією, шкірними та венеричними хворобами Тернопільського національного медичного університету імені Івана Горбачевського, професору Михайлові АНДРЕЙЧИНУ.

— чи недужий не приїхав з місцевості, де вже є спалах коронавірусної інфекції, з ким спілкувався. Асоціація спрямовує інфекціоністів, щоб вони детально ознайомилися, поглиблено дос-

відповідної ізольованої вентиляції тощо. Турбує також, що вкрай мало засобів індивідуального захисту для медичного персоналу. В багатьох відділеннях обласного центру в палатах інтенсивної терапії або боксах, які відведені на випадок завезення пацієнта з коронавірусом чи з підозрою на цю інфекцію, немає апаратів штучного дихання.

— Коронавірус в Україні, знаємо, викликає не лише паніку, а й протести.

— Це все від непоінформованості. Зараз українці володіють щодо цього більшою інформацією, розуміють загалом, що коронавірусна інфекція не така вже й страшна, як дехто вважав. Адже на початках багато хто твердив, що людина, яка захворіла на коронавірусну інфекцію, приречена. Але відсоток летальних випадків навіть у Китаї склав 2,3. Вісімдесят

— А мельцерівські бокси, вони ж, кажуть, створені?

— Ті мельцерівські бокси, які маємо, не можуть гарантувати цілковиту безпеку роботи персоналу. Та й може бути витік вірусу за межі боксу, бо немає відповідних фільтрів, через які пропускатися б повітря, як і

ваюся, його ще трохи маємо. Потрібно збільшити запаси масок, індивідуальних костюмів та інших засобів захисту. Дообладнати бокси відповідною апаратурою, також надалі тренувати медперсонал, як одягати ці засоби, який має бути маршрут пацієнта тощо. Панікувати немає підстав, але треба бути напоготові зустріти гірше. Так сталося, що наразі в Україні не вистачає засобів індивідуального захисту. Бізнес прагне прибутків. Запаси, які були, частково пішли за кордон, де можна було підзаробити. Уряд уже вжив заходів і заборонив вивіз таких засобів за межі країни. Але треба, щоб наші виробничі підприємства збільшили випуск засобів індивідуального захисту. Препаратів, специфічного лікування коронавірусної інфекції ще, на жаль, немає.

— Куди, на Ваш погляд, мали б усе-таки доправляти хворого з коронавірусною інфекцією?

— Якщо людина захворіла в іншій країні, то, на мій погляд, там їй повинні надати меддопомогу, описав ж витримати терміни карантину. Якщо ж до нас приїхали такі люди з підозрою на цю інфекцію, то, безперечно, маємо їх прийняти. Вже в областях виділили чи визначили конкретні заклади, де мають перебувати такі недужі та контактні особи.

— Останніми роками ліквідували санітарно-епідеміологічну службу, дехто навіть стверджував, що не потрібні й інфекціоністи.

— Зараз наближається другий етап утілення медичної реформи. Гадаю, здійснювати її в період такої епідемічної небезпеки недоцільно. Нині всі зусилля треба спрямувати на те, щоб не завезли коронавірусну інфекцію в Україну та щоб не поширювалася на наших теренах. Реформа призводить до скорочення медичних штатів, закриття низки лікарень, у тому числі й інфекційних відділень.

І справді, деякі державні мужі навіть заявляли, що інфекціоністи не потрібні. Це не добре. Адже чим краща матеріальна база інфекційних відділень, лікарень, тим кращий біологічний захист держави. Тож цей захист треба зміцнювати, а не послаблювати. В нас і без того мало лікарів-інфекціоністів. Ще менше зараз епідеміологів, бо ж ліквідували санітарно-епідеміологічну службу. Певнений, якщо б вона функціонувала, то деяких помилок, що вилазять нині проблемами, вдалося б уникнути.

Аби стати інфекціоністом, треба після шестирічного навчання в медичному університеті три роки навчатися в інтернаті, а потім ще два — в резидентурі. Такий тривалий час вчитися люди, які не мають коштів, не

— Як готуватися до можливої загрози коронавірусної інфекції?

— Часу було достатньо, споді-

ваюся, його ще трохи маємо. Потрібно збільшити запаси масок, індивідуальних костюмів та інших засобів захисту. Дообладнати бокси відповідною апаратурою, також надалі тренувати медперсонал, як одягати ці засоби, який має бути маршрут пацієнта тощо. Панікувати немає підстав, але треба бути напоготові зустріти гірше. Так сталося, що наразі в Україні не вистачає засобів індивідуального захисту. Бізнес прагне прибутків. Запаси, які були, частково пішли за кордон, де можна було підзаробити. Уряд уже вжив заходів і заборонив вивіз таких засобів за межі країни. Але треба, щоб наші виробничі підприємства збільшили випуск засобів індивідуального захисту. Препаратів, специфічного лікування коронавірусної інфекції ще, на жаль, немає.

— Куди, на Ваш погляд, мали б усе-таки доправляти хворого з коронавірусною інфекцією?

— Якщо людина захворіла в іншій країні, то, на мій погляд, там їй повинні надати меддопомогу, описав ж витримати терміни карантину. Якщо ж до нас приїхали такі люди з підозрою на цю інфекцію, то, безперечно, маємо їх прийняти. Вже в областях виділили чи визначили конкретні заклади, де мають перебувати такі недужі та контактні особи.

— Останніми роками ліквідували санітарно-епідеміологічну службу, дехто навіть стверджував, що не потрібні й інфекціоністи.

— Зараз наближається другий етап утілення медичної реформи. Гадаю, здійснювати її в період такої епідемічної небезпеки недоцільно. Нині всі зусилля треба спрямувати на те, щоб не завезли коронавірусну інфекцію в Україну та щоб не поширювалася на наших теренах. Реформа призводить до скорочення медичних штатів, закриття низки лікарень, у тому числі й інфекційних відділень.

І справді, деякі державні мужі навіть заявляли, що інфекціоністи не потрібні. Це не добре. Адже чим краща матеріальна база інфекційних відділень, лікарень, тим кращий біологічний захист держави. Тож цей захист треба зміцнювати, а не послаблювати. В нас і без того мало лікарів-інфекціоністів. Ще менше зараз епідеміологів, бо ж ліквідували санітарно-епідеміологічну службу. Певнений, якщо б вона функціонувала, то деяких помилок, що вилазять нині проблемами, вдалося б уникнути.

Аби стати інфекціоністом, треба після шестирічного навчання в медичному університеті три роки навчатися в інтернаті, а потім ще два — в резидентурі. Такий тривалий час вчитися люди, які не мають коштів, не

захочуть. І буде дефіцит кадрів. Узагалі в нас кількість лікарів нині значно менша, ніж колись. Нічого не робимо, аби молодих лікарів затримати на рідній землі, щоб створити їм належні умови праці й гідну зарплатню виділити. Я знаю настрої теперішніх молодих медиків: більшість хоче виїхати за кордон у пошуках праці. Стільки років їх навчали, а виходить, що дбатимуть вони про здоров'я та безпеку інших держав. З якими ж кадрами залишимося? Щодо цього серйозних рішень наша держава не ухвалює. Якщо й надалі йтимемо в цій справі шляхом, що зараз, то перспектива вимальовується сумна й, по суті, інфекційним хворим не буде достатньої можливості надавати висококваліфіковану медичну допомогу. Мене це непокоїть.

— 31 квітня мали б не залучати до лікувального процесу викладачів клінічних кафедр медичних вишів.

— Так, в Україні склалася дивна ситуація. Функціонує 15 державних медичних вишів, а ще — відповідні факультети в деяких гуманітарних і технічних університетах, проте викладачі їх клінічних кафедр з 1 квітня не матимуть доступу до хворих. Уже в багатьох лікувальних закладах генеральні директори (головні лікарі) не дозволяють цим клініцистам працювати з пацієнтами. А де, як не на кафедрах, сконцентровані найбільш досвідчені кадри! Навпаки, таких фахівців треба максимально залучати до лікувального процесу. Як, зрештою, вести заняття з клінічних дисциплін зі студентами, якщо немає доступу до недужих?! Навіщо клініцистів так дратувати, розхолоджувати, ставити в лави другорядних? Адже вони готують лікарські кадри, надають висококваліфіковану допомогу хворим, до того ж — найбільш важкохворим.

— Нині триває активна інформаційна кампанія щодо поширення коронавірусу, але чи водночас не залишаємо поза увагою інші інфекційні захворювання?

— Так, забувають про інші інфекційні хвороби. Тим часом не вистачає вакцин, сироваток, є чимало в цій сфері проблем. Українці мало щепляться проти грипу, кору, дифтерії, інших захворювань.

За останні 30-40 років у світі зареєстровано майже пів сотні нових інфекційних хвороб. Як вони себе найближчим часом поведуть при змінах, скажімо, кліматичних, інших, не знаємо. Треба бути готовими до нових, складніших, важчих випробувань.

Микола ШОТ

(«Урядовий кур'єр»
5 березня 2020 року)

АРТЕМ МАЛАНЧУК: «ЖИТТЯ НІЧОГО НЕ ДАЄ БЕЗ ПРАЦІ»

Під час чергового засідання вченої ради Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського ректор, професор Михайло Корда вручив подяки найкращим українським та іноземним студентам вишу за їхні досягнення в навчанні, науці, спорті, творчості, благодійній та громадській діяльності. У номінації «За вагомі досягнення в науковій роботі» відзнаку отримав студент 4 курсу медичного факультету Артем Маланчук. Про своє захоплення медициною, навчання й участь у студентських наукових гуртках, про те, як важливо вміти планувати свій час та який відпочинок вважає найкращим, Артем розповів в інтерв'ю «Медичній академії».

– Ви є членом ради науково-товариства студентів ТНМУ, учасником наукової програми «Студент – майбутній фахівець високого рівня кваліфікації». Коли зацікавилися науковими дослідженнями?

– Зацікавився на 1 курсі. У студентському науковому гуртку з біології ми проводили реальні дослідження, я взявся писати свою першу наукову роботу. На 2 курсі долучився до студентського наукового гуртка з мікробіології, на третьому – з патологією. На заняттях було ціка-

во. Вдячний керівникам гуртків, які формували наше наукове мислення, за живе спілкування й підтримку.

– Які теми ваших наукових робіт?

– «Стовбурові клітини, перспективи застосування в медицині» (біологія), «Особливості формування мікробіоценозу шкіри новонародженого залежно від умов грудного вигодовування» (мікробіологія), «Оцінка порушень менструальної функції залежно від стресостійкості» (патологія).

– Який студентський науковий гурток відвідуєте на 4 курсі?

– Гурток на кафедрі акушерства та гінекології.

– Торік ви стали переможцем Всеукраїнської студентської олімпіади з професійно орієнтованої дисципліни «Патоморфологія» в номінації «Діагностика мікроскопічних проявів патологічних процесів і хвороб». Отримали також диплом I ступеня на 23-му Міжнародному конгресі студентів і молодих вчених – щорічному форумі, де відзначають кращих молодих науковців. Що для вас наукова діяльність?

– Добрий стимул для того, щоб поглибити свої знання з

люблених дисциплін, набути навичок дослідницької праці, чудова можливість проявити власні креативні здібності. Приємний бонус – додаткові бали за участь у науковій діяльності до рейтингу успішності студента бюджетної форми навчання. А на основі рейтингу призначають академічну стипендію.

– Людині завжди потрібен приклад для наслідування. Хто є взірцем для вас?

– Зразком для мене насамперед є батьки. Вони – лікарі. Обравши медицину, обоє свого часу закінчили Тернопільський державний медичний інститут (нині – університет), а зараз навчають студентів альма-матер.

– Кажуть, професія починається з дитинства, тож ваше рішення обрати медицину було не випадковим?

– Зростаючи в родині лікарів, мав нагоду збагнути всю складність обраної професії, яка мала стати не просто фахом, а покликанням усього життя. Я часто бачив приклад самовідданої праці, безперервного навчання, постійного самовдосконалення. Тому мій вибір був свідомий. Після успішного завершення навчання у школі та складання ЗНО подав документи для вступу до кількох найкращих медуніверситетів Украї-

ни, вказавши в заяві пріоритетом №1 ТНМУ ім. І.Я. Горбачевського.

– Яка лікарська спеціальність вам найбільше до душі?

– Наразі я ще не визначився, бо на 4 курсі знаю про різні спеціальності аж ніяк не все. Попереду ще два роки непростого навчання, буде час все добре обдумати.

– Ви є активним учасником Міжнародних студентських літніх шкіл, конгресу молодих науковців і вчених, які щороку відбуваються в ТНМУ. Ваші тези доповідей опубліковані в кількох журналах українською та англійською мовами. Добре володієте англійською?

– Грунтовні знання отримав у Тернопільській спеціалізованій школі №3 з поглибленим вивченням іноземних мов. Вдосконалюю знання з польської та французької мов. Студентом отримав міжнародний сертифікат про володіння англійською 1 рівня. Нині вільно спілкування іншими мовами є необхідною умовою активного саморозвитку й відкриває перспективу стажування за кордоном. А ще це доступ до сучасних наукових досліджень.

– Вагома складова в процесі підготовки майбутнього лікаря – виробнича практика. Де її проходите?

– Готую резюме й документи, щоб взяти участь у конкурсному доборі серед студентів для проходження літньої виробничої практики на клінічних базах Вроцлавського медичного університету (Польща). Прагну ус-

пішно пройти добір та отримати можливість під час місячної виробничої практики попрацювати у спеціалізованих відділеннях лікарні Вроцлава. З нетерпінням чекаю результатів конкурсу, від них залежать і мої плани на літо.

– Маєте захоплення, не пов'язані з медициною?

– Люблю спорт. У дитинстві шість років займався великим тенісом, але в 11 класі його полишив. Треба було готуватися до ЗНО, а часу не вистачало. І зараз не виходжу на корт, бо ніколи, але в планах – відновити тренування. Теніс – чудова гра, шляхетна й дуже мені подобається. Залюбки граю з хлопцями у футбол. Відвідую тренажерну залу.

– Яким книгам надаєте перевагу?

– У дитинстві читав художні твори, а зараз – наукову літературу з медицини. На іншу часу не вистачає.

– Ваші улюблені свята?

– Новий рік, Різдво та Великдень.

– Ви добре навчаєтеся й отримувате стипендію, берете активну участь у науковій діяльності. Що вас надихає?

– Приклад рідних, їхня духовна підтримка. Користуючись нагодою, хочу також подякувати своїм науковим керівникам, які допомагали мені в процесі досліджень. У майбутньому працюватиму ще наполегливіше, аби досягнути більшого. Життя нічого не дає без праці.

Лідія ХМІЛЯР

«СТРЕС-МЕНЕДЖМЕНТ» ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

На початку березня в ТНМУ стартував пілотний проєкт для іноземних студентів – «Стрес-менеджмент». Зініціював його Олег Гуковський, випускник нашого університету, англійськомовний психотерапевт з міжнародним досвідом викладання. Подробиці – в інтерв'ю пана Олега «Медичній академії».

– Пане Олеже, як виникла ідея таких психологічних тренінгів?

– По-перше, хочу зауважити, що проблема інтеграції іноземних студентів у навчальний процес актуальна не лише на освітньому просторі України, але й за кордоном. Психологічні тренінги для студентів-іноземців там увійшли в звичну практику. В нашому ж місті такі навчання відбуватимуться вперше.

Щодо самої ідеї, то це зараз вона розвинулася до таких масштабів, а розпочалася з мого власного інтересу – мав на меті попрактикуватися у володінні англійською. Наразі працюю в Тернополі, але рівень іноземної мови потрібно в якийсь спосіб підтримувати. Отож вирішив створити власне мовне середовище, де зможу здобути нові комунікативні навички й водночас бути корисним людям. Задум ще певний час виношував, обмірковував, кому мої послуги можуть знадобитися. Вирішив, що найбільш вони згодяться у студент-

ському середовищі. Коли був студентом, то отримав власний, та не вельми позитивний досвід, бо довелося долати академічний стрес самотужки, сам виходив з цієї ситуації та «борсався», шукаючи шляхи адаптації. Але якби я в часи свого студентства мав доступ до психологічних ресурсів, то це відбулося б для мене менш болісно. Щодо студентів-іноземців, то вони в цьому сенсі мають подвійне навантаження, бо, крім адаптації до навчального процесу, повинні здолати мовні бар'єри, адаптуватися до культурного середовища, поведінки в групі. Якщо ж додати до цього ще й відсутність належної соціальної підтримки, потребу створення нової соціальної мережі, подолання дискримінації, то стресові ситуації можуть лише зростати.

Можна тільки уявити, як важко молодій людині, без близьких та рідних людей, друзів адаптуватися в чужій країні. На початку цього року я запланував розпочати свої психологічні тренінги. З цією ідеєю вирішив звернутися до ректора ТНМУ, професора Михайла Михайловича Корди. Раніше не доводилося з ним зустрічатися, ми не були знайомі, але він схвально відгукнувся на мою пропозицію, бо університет цим пи-

танням приділяє чималу увагу. Знаю, що в ТНМУ створено Центр психологічного консультування, я ж – незалежний фахівець, отож безкоштовно запропонував свої послуги в проєкті.

Олег ГУКОВСЬКИЙ

Ректор порадив зустрітися з лідерами студентських асоціацій іноземних студентів ТНМУ й вже п'ятого лютого така зустріч відбулася. Аби краще поінформувати студентів, розповсюдив флаєри з відомостями про свою практику, «запостив» цю інформацію у студентській спільноті в Інстаграм.

– Цікаво, як відбувається сам процес «психологічних» тренінгів? Які теми виносите на обговорення?

– Я розробив низку тематичних занять щодо подолання академічного стресу та вміння долати стрес загалом. Усі студенти за допомогою занять у малих групах навчаються сучасних технік, як позбутися стресового стану, зможуть підвищити свою освітню продуктивність, отримають вміння досягнути поставлених академічних цілей. Ці заняття допоможуть відшукати емоційний баланс і домогтися успіху. Звісно, розпочали ці заняття з базових знань про природу стресу, зокрема, таке поняття, як рівень стресу. Розглянули, як працює наша психіка, коли ми в стресовому стані й за допомогою яких інструментів можна на неї впливати, точніше, її ефективно «регулювати». Дуже важливо розповісти студентам, як знаходити «безпечні» місця в середовищі, яке нас оточує, зокрема там, де вони наразі мешкають, як створювати для себе мережу безпечних людей, до яких можна звернутися за емоційною, юридичною допомогою. Але суттєво ще й усвідомлювати ці потреби. Скажімо, в мене на консультації був чоловік з арабських країн, для якого дуже важливим є усвідомлення юридичної підтримки. Тому моє завдання як тренера-психотерапевта бути уважним і розуміти, який саме вид допомоги людині потрібен. Під час вишколу планую проводити багато тілесних вправ, орієнтованих на саморегуляцію, взаємопідтримку. Взагалі ж проєкт розрахований на шість тижнів, сподіваюся впродовж березня-квітня його реалізувати та надати психологічну допомогу студентам за найкращими європейськими стандартами.

ДОСЬЄ «МА»

Олег Гуковський, психіатр, тренер-супервізор, психотерапевт з клінічним досвідом роботи, член Української спілки психотерапевтів з 2005 року та Європейської асоціації тілесно-орієнтованої психотерапії, міжнародний тренер, терапевт і супервізор від інституту Бодинаміки (Данія). Займається приватною практикою.

З біографії відомо: 10 років працював на посаді психіатра та психотерапевта в Тернопільській обласній психоневрологічній лікарні, завідувача денного стаціонару, а також був позаштатним спеціалістом з психотерапії ТОДА. Започаткував регулярну групову психотерапію для стаціонарних та амбулаторних пацієнтів і щоденні заняття зі стрес-менеджменту. Отримав другу вищу освіту в ТНЕУ за фахом «Менеджмент організацій».

Під час Революції Гідності був волонтером-психологом та медиком Майдану, згодом працював у команді підтримки сімей загиблих воїнів і Небесної Сотні. Проводив тренінги посттравматичного росту для військовослужбовців-ветеранів, волонтерів, військових капеланів за принципом «рівний-рівному». Співзасновник ветеранської ГО «МС «Рівновага» (психосоціальна адаптація та тренінги посттравматичного росту для ветеранів АТО/ООС і всіх постраждалих внаслідок війни). Проводив тренінги в Україні та за кордоном (Польща, Німеччина, Греція, Гонконг), член Української спілки психотерапевтів (УСП) та Європейської асоціації тілесно-орієнтованої психотерапії (EABP).

Лариса ЛУКАЩУК

Завідувачка кафедри дитячих хвороб з дитячою хірургією ТНМУ, професорка Оксана Боярчук – знана науковиця, висококваліфікована клініцистка-педіатриня, талановита педагогиня, чия лікарська й науково-педагогічна діяльність нерозривно пов'язана з альма-матер – ТНМУ ім. Івана Горбачевського. Тут свого часу навчалася, тут розпочала трудову діяльність, здобула авторитет та визнання як фахівчиня та найвище в науково-освітньому середовищі звання професорки. В науковому доробку Оксани Романівни – понад 250 наукових праць, серед яких є п'ять посібників, монографія. Має сім патентів. Про найбільш пам'ятні віхи життєвого шляху та улюблену галузь медицини – педіатрію, про власну мрію стати лікаркою та найяскравіші спогади дитинства й студентських років, про радість від улюбленої роботи та захоплення, що допомагають відпочити й відновити сили, Оксана Романівна розповіла в інтерв'ю «Медичній академії».

«ЗРОСТАЛА В ЛЮБОВІ ТА ЗЛАГОДІ»

– Життєва дорога людини починається з рідного порогу. Звідки родом? Розкажіть, будь ласка, про своє дитинство, про батька й матір.

– Народилася я в мальовничому селі Поториця, що розки-

ком церковного хору. Бабуся була дуже доброю та працюючою, влітку любила поратися на городі, а взимку – вишивала. Тато, крім викладання математики в школі, керував шкільним духовим оркестром і грав на багатьох музичних інструментах. А ще батько вирощує дуже смачні помідори. З мамою та сестрою любила їздити на ревізії в ліс, де збирали ягоди й квіти. На свята до нашої хати сходилася численна родина й тоді за столом звучали українські народні пісні – і веселі, і журливі. Тато з мамою співали дуетом, їм підспівували я із сестрою, гості. Та так гарно, що заслухаєшся. В родині досі згадують, як я, маю, любила виступати перед дідусем. Виходила поважно, наче на сцену, й, стараючись брати ноту вище, з натхненням виводила знайому мелодію. Потім запитувала: «Ну, що, дідусю, я вмію співати?». Дідусь поблажливості не

Оксана БОЯРЧУК з дідусем, бабусею, мамою, татом і сестрою Іриною (1977 р.)

дулося на стрімкому правому березі Західного Бугу, за два кілометри на південь від містечка Сокаль, що на Львівщині. Дивовижної краси місцина: з півдня та сходу Поториця оточена лісом, з південного заходу – широкими річковими заплавами. Я зростала в дружній родині, де панували злагода і любов. Батько працював вчителем математики в школі, мама – бухгалтеркою у лісництві. Разом з нами проживали мамині батьки. Дідусь був дяком у церкві Святих Петра та Павла у Сокалі й керівни-

допускав, і хоч ніколи не ганив, але й не захвалював. Загалом у нашій родині дітей не заведено було надто хвалити. «Так собі», – найчастіше казав дідусь. І мені хотілося співати ще краще. Любов рідних була розумна, а не сліпа. Вдячна їм за неї.

Ті трепетні дитячі спогади завжди зі мною. Скільки в них світла, тепла, радості! Я та сестра зростали в атмосфері любові й злагоди, попри всі випробування, що випали на долю старшого покоління, яке пережило важкі часи. Мій тато залишився сир-

Оксана БОЯРЧУК з одногрупниками (1989 р.)

Професорка Оксана БОЯРЧУК:

тою в чотирнадцять років, проте закінчив педагогічне училище та педагогічний інститут у Дрогобичі. Багато родичів з батькової родини були заслани до Сибіру, двох його старших братів комуністичний режим засудив за участь в УПА, один з них загинув на шахті в Сибіру. Мамину родину двічі переселяли, адже змінювали кордон, який проходив річкою Західний Буг.

– Дитинство – особливий період життя.

– Дякувати Богу, в мене було щасливе дитинство. Навчалася на «відмінно», співала в шкільному ансамблі. Закінчила музичну школу по класу цимбалів. У четвертому класі вперше почула їх звучання на концерті й так вони мені запали в душу, що вирішила: це – мій інструмент. Сама прийшла в музичну школу – запитати, чи навчають тут гри на цимбалах. Записалася й почала відвідувати заняття.

Навчання в школі мені давалося легко, особливо точні на-

Чотирирічна Оксанка БОЯРЧУК у дитсадку (серпень 1971 року)

уки. Брала участь в обласних олімпіадах з математики, фізики, навіть отримала запрошення на навчання на фізичний факультет Львівського університету.

«НАСИЧЕНИЙ, ЦІКАВИЙ, НЕЗАБУТНИЙ ЕТАП У МОЄМУ ЖИТТІ – СТУДЕНТСЬКА ПОРА»

– Але обрали медицину.

– Це була моя мрія з раннього дитинства – стати лікарем. І в шкільних творах я завжди писала, що хочу бути лікаркою-педіатриною, бо дуже люблю дітей та прагну, щоб вони росли здо-

найбільших досягнень незалежної України вважаю зовнішнє незалежне оцінювання, яке дає змогу вступати в обрані виші за знаннями. Та я була наполегливою, не впала духом і не відмовилася від своєї мрії. Працювала телеграфісткою на пошті у Сокалі й готувалася знову подавати документи до медичного, бо у своїх знаннях була впевнена. Тому навіть питання не стояло: здобувати вищу медичну освіту чи ні. Звичайно, здобувати!

Коли подавала документи до Тернопільського медінституту, член приймальної комісії, якому вдячна за відвертість, мав мужність сказати: «Не подавайте сюди документи. Хіба не розумієте, що ви не вступите? Вступайте до Львівського університету чи в університет ім. Т. Шевченка». Але я не могла відмовитися від своєї мрії. І того ж таки 1987-го, через три роки після закінчення школи, вступила на

роковими. 1984 року із золотою медаллю закінчила Сокальську середню школу №3 і з юнацьким максималізмом вирішила вступати до Київського медич-

Оксана БОЯРЧУК з батьком – Романом Лук'яновичем, мамою – Ольгою Петрівною та сестрою Іриною (1980 р.)

ного інституту. Але за порадою знайомої студентки подала документи не на педіатричний, а на лікувальний факультет.

– Про радянські вступні реалії тоді, мабуть, і не підозрювали?

– Так, у ті часи вступити до медінституту за знаннями було майже неможливо. Тим більше – абітурієнту з Львівщини. До мешканців Західної України радянська влада ставилася з підозрою й двері майже всіх медичних вишів навчальних закладів перед ними були зачинені. Тож хоч і закінчила школу із золотою медаллю, але вступити до столичного медінституту не вдалося ні з першої, ні з другої, ні з третьої спроби. Щоразу не вистачало одного бала для зарахування. Тепер, звичайно, розумію, чому виникали всі ті складнощі зі вступом. Як медалістка, я складала іспит лише з однієї дисципліни – хімії. І ось – екзамен. Із завданнями впоралася швидко, відповідаю чітко. «Все добре, але цю задачу ще іншим шляхом можна було розв'язати. Тому «чотири», – ховаючи очі, мовив викладач. А це означало, що для вступу мені знову не вистачить одного бала. Тому нині одним з

підготовчех відділення, а 1988-го – на 1 курс медичного факультету Тернопільського медичного інституту. Так розпочався новий етап у моєму житті, пов'язаний з альма-матер.

– Що зі студентського життя закарбувалося в пам'яті?

– Це був дуже насичений, цікавий, незабутній етап у моєму житті. Навчання захопило. Дисципліни, які багатьом здавалися складними, приміром, анатомія чи латинська мова, мені давалися легко. І загалом вчитися було цікаво, а не важко. Я з успіхом брала участь в олімпіадах з анатомії та інших дисциплін. Особливо подобалася неврологія – наука, що вивчає нервову систему людини. Починаючи з четвертого курсу, відвідувала науковий гурток, що працював на кафедрі неврології. Заняття проходили дуже цікаво, тож намагалася не пропустити жодного. Ми обговорювали цікаві клінічні випадки, під керівництвом доцента Анатолія Микола-йовича Дорогого самостійно проводили обстеження хворих. За результатами досліджень написала наукову роботу, виступала на студентських наукових конференціях.

«МЕНІ ТАЛАНИЛО В ЖИТТІ НА ДОБРИХ ЛЮДЕЙ»

До слова, на нашому курсі навчалися 50 студентів з Узбекистану й у складі моєї академічної групи були дві узбечки. Перед заняттям з анатомії вони завжди просили мене допомогти їм краще зрозуміти прочитане в підручнику. Я пояснювала й сама більше запам'ятовувала. Тож з власного досвіду знаю: коли сам вчиш когось, це спонукає тебе глибше зануритися в тему. З великою повагою й вдячністю згадую нині чудових викладачів, які щедро ділилися з нами своїми знаннями та досвідом. Зокрема, я навчалася в таких відомих науковців, як професори О.О. Маркова, В.А. Григорян, М.П. Скакун, С.І. Климнюк, С.І. Шкробот, М.А. Андрейчин, Г.С. Мороз, О.Є. Кузів, І.Є. Герасимюк, М.О. Ляпіс і багато інших. Ми, студенти, дуже любили їхні лекції та заняття. В моїй фаховій підготовці вони зіграли важливу роль. Куратором нашої групи на старших курсах була

Оксана БОЯРЧУК зі співробітниками кафедри дитячих хвороб з дитячою хірургією (2017 р.)

Чонка, нині, на жаль, уже покійний «Але це гуцульські цимбали, вони відрізняються від класичних і я на них грати не вмію», — кажу. «Не вмієте грати, то будете співати», — мовив він. Так першокурсницею я прийшла в хор, а потім — у жіночий вокальний ансамбль медінституту. Виступала в його складі шість років. Керівникові ансамблю, коли була втомлена та не хотіла йти на репетицію, пояснювала: «Мама казала, що я не вмію співати». «Отже, ваша мама співає краще», — віджартовувався він. Наш ансамбль часто запрошували взяти участь у різних мистецьких заходах, що відбувалися на Тернопільщині. Разом з інститутським танцювальним ансамблем і чоловічим квінтетом виступали в Польщі, Болгарії. Скрізь глядачі нас дуже гарно приймали. Загалом студентські роки залишили

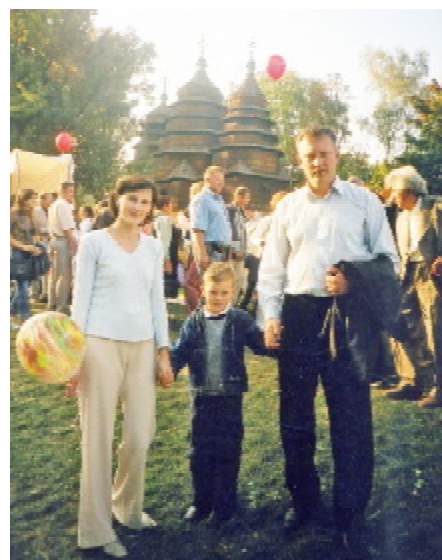
по собі найкращі спогади. 1994 року я з відзнакою закінчила медінститут. Після державних іспитів і розподілу отримала скерування на роботу лікаркою-кардіологінею. Але того року в альма-матер уперше оголосили прийом до магістратури. Я подала документи й коли мені запропонували магістратуру за спеціальністю «педіатрія» сприйняла це як знак долі. Згадала

ДИСЕРТАЦІЙНУ РОБОТУ ПРИСВЯТИЛА АКТУАЛЬНИМ ПИТАННЯМ КАРДІОРЕВМАТОЛОГІЇ

Дякувати Богу, мені завжди таланило в житті на добрих людей. Моїм науковим керівником в магістратурі, а потім — в аспірантурі була професорка, завідувачка кафедри педіатрії факультету післядипломної освіти Лідія Михайлівна Слободян. Інтелегентна, порядна, вимоглива, віддана справі. В педіатрії я багато від неї запозичила. Науковим і моральним авторитетом була для мене й професорка Валентина Федорівна Лобода, яка згодом очолила кафедру педіатрії факультету післядипломної освіти. Вона завжди сприяла моєму професійному зростанню, я відчувала її щирі

Оксана БОЯРЧУК в улюблених Карпатах (2019 р.)

Оксана БОЯРЧУК із сином Романом і чоловіком Олександром у Шевченківському гаю у Львові (2006 р.)

Н.З.Ярема, яка прищепила мені любов до ревматології, та з якою мене поєднують дуже теплі стосунки й нині.

— Кажуть, що хто не жив у гуртожитку, той не був студентом.

— Гуртожиток — це теж частина студентського життя та гарна школа соціалізації. За роки навчання в альма-матер він став для мене другою домівкою, а із сусідами-однокурсниками підтримую дружні зв'язки й зараз. З 1 курсу була активним учасником художньої самодіяльності — співала в інститутському хорі та ансамблі.

— Мабуть, це закономірно, адже ви виховувалися в співучій родині?

— Випадок теж зіграв свою роль. Якось мене покликали в аудиторію, де вже стояли гуцульські цимбали, які хтось приніс. «Ви закінчили музичну школу по класу цимбали. Ось інструмент. Грайте!», — звернувся до мене керівник ансамблю народних інструментів, викладач кафедри хірургії Іван Іванович

підтримку. На жаль, Валентина Федорівна рано пішла із життя, залишивши по собі світлу пам'ять у серцях усіх, хто її знав.

Період навчання в магістратурі, аспірантурі — пам'ятна віха на моєму життєвому шляху. Згадую про той час з великим позитивом. Магістранти, аспіранти, клінічні ординатори працювали як один дружний колектив, в атмосфері творчості й наукового пізнання. Багато колег, з якими я починала свою наукову

Оксана БОЯРЧУК у лавах першого випуску магістрів Тернопільського медінституту (жовтень 1996 року)

роботу, й нині є моїми друзями. Навчаючись в аспірантурі, працювала над кандидатською дисертацією «Ефективність електромагнітного випромінювання надвисокої частоти низької інтенсивності в комплексній терапії хронічних гастроуденітів у

хвороба серця. Науковою консультанткою була професорка Наталя Василівна Банадига, на той час — завідувачка кафедри факультету педіатрії факультету післядипломної освіти.

— І надалі ваша життєва дорога й плідна професійна діяльність пов'язана з альма-матер. Асистентка, доцентка кафедри педіатрії факультету післядипломної освіти, а в подальшому — професорка кафедри дитячих хвороб з дитячою хірургією, яку ви очолили чотири роки тому. Важлива сторінка вашої педагогічної діяльності — чотирилітня робота заступницею декана ФПО та дволітня праця деканом медичного факультету. Чи змінювалися ваші наукові інтереси на різних етапах життя?

— Змінювалися, звичайно, з'являлися нові пріоритетні напрямки. Нині предметом моїх наукових досліджень є первинні імунodefіцити — група захворювань, що виникли внаслідок вроджених дефектів імунної системи. Йдеться, зокрема, про поліпшення діаг-

Оксана БОЯРЧУК з учасниками наукового семінару на озері Луїз у Канаді (2018 р.)

дтей». Лідія Михайлівна Слободян була моєю науковою керівничкою. Захист відбувся на спеціалізованій вченій раді при Київському національному медичному університеті ім. академіка О.О. Богомольця. Отримала науковий ступінь кандидата медичних наук. І того ж таки 1999 року, 1 грудня, прийшла працювати асистенткою кафедри педіатрії факультету післядипломної освіти. 2013-го захистила докторську.

— Що стало предметом наукових досліджень?

— Дисертаційну роботу присвятила актуальним питанням кардіоревматології: гостра ревматична лихоманка, ревматична

ностики первинних імунodefіцитів у дітей. Ця проблема дуже актуальна в світі та в Україні. Також одним з напрямків, які впроваджуємо останніх два роки, — це програма збереження нирок у дітей з розцілюною хребта, де тісно співпрацюємо з пацієнтською організацією «Сяйво духу».

— Колектив науковців, який очолюєте, виграв грант на втілення проєкту «Імплементация моделі поєднання навчання лікарів і громадської настороженості з діагностикою первинних імунodefіцитів у дітей Тернопільської області». Розкажіть про цей збукток докладніше.

(Продовження на стор. 8)

ПРОФЕСОРКА ОКСАНА БОЯРЧУК: «МЕНІ ТАЛАНИЛО В ЖИТТІ НА ДОБРИХ ЛЮДЕЙ»

(Закінчення. Поч. на стор. 6-7)

— В Україні, на жаль, низький рівень діагностики первинних імунodefіцитів у дітей. Цікавлячись цієї темою, знайшла фундацію «Jeffrey Modell Foundation», яка займається просвітницькою діяльністю серед лікарів і громадськості, надає наукові гранти та гранти пацієнтським організаціям щодо привернення уваги широкого загалу до цієї проблеми. 2016 року мені вдалося виграти грант на участь у конференції в Бостоні. Це був науковий симпозіум Товариства клінічних імунологів Північної Америки. Участь у форумі додала натхнення в дослідженні теми. Після повернення в Україну спільно з організацією «Рідкісні імунні захворювання» зорганізували в Тернополі з нагоди Тижня первинних імунodefі-

Оксана БОЯРЧУК серед тюльпанового розмаю в Нідерландах (2019 р.)

— Ні, жодного разу. Навпаки, щоразу переконаюся в правильності свого вибору. Діти — це завжди позитив. Вони народилися, щоб жити, рости й бути щасливими. І коли можеш допомогти тим, хто занедужав, — це велика радість.

— Як відпочиваєте?

— Я людина активна. Люблю спорт, подорожі й загалом є прихильницею здорового та позитивного способу життя.

— Які ж ваші спортивні захоплення?

— У різні періоди життя вподобання змінювалися, але ранкові пробіжки я любила завжди. А ще — кататися на лижах, плавати. Зараз у мене нове захоплення — скандинавська хода. Цей вид фізичної активності дуже корисний. Оцінила його переваги минулого літа в Карпатах, коли була на семінарі надзвичайних викладачів з педагогічної майстерності. Серед людей, які приїхали з різних куточків України, були прихильники скандинавської ходьби. Спільні прогулянки чітким скандинавським кроком на свіжому повітрі за-

м'яталися. Цьогоріч на день народження син Роман подарував мені спеціальні, розроблені для цього виду спорту, палиці.

— Про подорожі. Де вже побували, що найбільше вразило?

— Усі мандрівки — пам'ятні. Мені подобається подорожува-

ти як Україною, так і за кордоном. Це прекрасна нагода порадити розмаїтості світу з його історичними пам'ятками та природними заповідниками. Побувала ж я в багатьох країнах. В Європі — майже скрізь, за винятком кількох балканських країн та Ісландії. Нинішнього року сподіваюся їх відвідати. Для мене кожне місто, де побувала, особливе. У Скандинавії вразили красою фіорди, в Хорватії — Плітвіцькі озера. Торік здійснилася моя мрія побачити парк тюльпанів у Нідерландах. Дуже люблю Грецію, її давні історичні пам'ятки та прекрасну кухню. Незабутні враження залишили багата на визначні історичні пам'ятки Австрія й, зокрема, собор Святого Стефана у Відні, Швейцарія з її великими та малими озерами й річками, собор Святого Віта в Празі. Під час стажування в університеті Мак'юена (Едмонтон, Канада), що стало можливим завдяки співпраці ТНМУ з цим універси-

беручи участь у наукових форумах, завжди стараюся знайти час для відвідин цікавих місць.

— А ще у вашому житті, як і колись, присутня «свята до музики любов». Ви співаєте в університетському хорі з часу його заснування.

— Так, спів залишається моїм захопленням. Хоча інколи й сумнів бере. Викладацька, наукова, лікарська робота потребує багато часу, а приростити до доби ще кілька годин неможливо. Але дівчата зателефонують: «Оксано Романівно, ви ж будете на репетиції?». Як можна не піти? Важливу роль у моєму житті відіграють книги. Люблю читати Мирослава Дочинця, Василя Шкляра,

можливо. І ви раптом виявите, що робите неможливе». Збоку може здатися, що виграти грант на науковий проєкт й отримати фінансування просто й легко, насправді ж йдеться про складний та тривалий процес. Щоб перемогти в конкурсі, треба мати цікаву тему та вміти її викласти, аргументувати власні кроки та обґрунтувати витрати. Це велика підготовча робота, яка потребує часу й зусиль. А ще — великої відповідальності, працездатності та віри в успіх. Не буває так, що подав заявку й одразу тобі «зелена» вулиця та цілковите сприяння.

— Хто є надійною опорою та підтримкою для вас?

Оксана БОЯРЧУК із сином Романом та його вчителькою Галиною РЕМЕЗ (2018 р.)

фіцитів просвітницьку акцію. Я подала до згаданої фундації проєкт для отримання гранту на більш широку діяльність й отримала відповідь, що фонд фінансуватиме нашу програму.

— Обравши педіатрію, ніколи не шкодували про це?

м'яталися. Цьогоріч на день народження син Роман подарував мені спеціальні, розроблені для цього виду спорту, палиці.

— Про подорожі. Де вже побували, що найбільше вразило?

— Усі мандрівки — пам'ятні. Мені подобається подорожува-

Оксана БОЯРЧУК із сестрою Іриною біля батьківської оселі (2013 р.)

Ірен Роздобудько, Володимира Лиса, Марію Матіос. Її роман «Солодка Даруся» залишив глибокий слід у моїй душі. Цікавить мене також мотиваційна література, книги з психології, які заряджають позитивною енергією.

З нещодавно прочитаних — «Успішні. Як ми досягаємо мети» Гайді Грант-Галворсон. Автор — докторка філософії, соціальна психологиня — пише про складові щастя: любити й отримувати зворотну любов, набувати нових компетенцій, зростати фахово. Мені співзвучні її думки.

«СІМ'Я — НАДІЙНА ОПОРА ТА ПІДТРИМКА»

— Ваше життєве кредо?
— Ставитися до інших так, як ти хочеш, щоб ставилися до тебе.
— Улюблені цитати...
— Дуже імponує вислів, який належить Черчиллю: «Успіх — це шлях від невдачі до невдачі, не втрачаючи ентузіазму». Запали в душу слова Святого Франциска Ассізького: «Почніть робити те, що потрібно. Потім робіть те, що

— Звісно, моя сім'я. Сину Романові 19 років. Навчається в Києво-Могилянській академії за спеціальністю «політологія». Як і я свого часу, обрав спеціальність самостійно. Хоча був період у його житті, коли казав: «Якщо буду лікарем, то лише педіатром», але захоплення історією перемогло. Торік Роман узяв участь в конкурсному відборі експертів Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. За його порадою (завжди прислухаюся до його порад) я теж подала заяву-анкету для участі в конкурсі, щоб долучитися до процесу реформування освітньої галузі, аби змінити її на краще. Обоє успішно пройшли всі етапи відбору та стали експертами Національного агентства. Роман як представник студентства — з політології, я — в галузі медицини. Тож питання, що стосуються якості вищої освіти в Україні, обговорюємо й удома.

— Життя динамічне. Як часто вдається відвідати рідне село, край?

— Раз на два місяці стараюся приїхати в Поторицю, щоб побачитися з батьками, сестрою, племінниками. В батьківському домі почуваюся особливо комфортно й затишно, а спілкування з рідними примножує мої духовні сили.

Лідія ХМІЛЯР

Оксана БОЯРЧУК із сім'єю та племінниками (2006 р.)

Оксана БОЯРЧУК на відпочинку в Карпатах (2005 р.)

тетом, взяла участь у Національному семінарі для викладачів, який відбувся в мальовничому містечку Банф, серед скелястих гір. Завдяки семінару й моїм друзям, однокурсникам з Канади Надії Архиповій та її чоловіку Богданові Бойчуку, також відвідала Ніагарський водоспад і найбільше місто Канади — Торонто. Краса Землі вражає. Тому,

«КРЕМЕНЕЦЬКЕ МЕДИЧНЕ РАЛІ» ВИЗНАЧИЛО ПЕРЕМОЖЦІВ

Відбувся Міжнародний зимовий чемпіонат бригад екстреної медичної допомоги «Кременецьке медичне ралі-2020». Його традиційно було зорганізовано за ініціативи кафедри медицини катастроф і військової медицини (завідувач кафедри – професор Арсен Гудима) Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського, працівників Українського науково-практичного центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, громадської організації «Всеукраїнська рада реанімації (ресусцитації) та екстреної медичної допомоги». Активну участь у забезпеченні заходів взяли: облдержадміністрація, облрада, управління охорони здоров'я ОДА, управління ДСНС України в області, головне управління Національної поліції в Тернопільській області, Кременецькі райдержадміністрація, райрада, міська рада, а також Кременецьке медичне училище імені Арсена Річинського.

На конкурс прибули 27 бригад ЕМД з офіційними представниками та незалежними спостерігачами 12 обласних Центрів екстреної медичної допомоги і медицини катастроф: Волині (дві команди), Донеччини (м. Крама-

матологічної академії, Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського (дві команди).

Урочисте відкриття чемпіонату відбулося на майдані біля Кременецької райдержадміністрації. Розпочалося з підняття Держав-

Михайло КОРДА, ректор ТНМУ, професор

ного Прапора України. Цієї честі були удостоєні делегати Сумського та Черкаського обласних центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф – переможці «Кременецького медичного ралі-2019». З вітальним словом до делегатів звернувся: заступниця начальника управління охорони здоров'я Тернопільської ОДА Тетяна Скарлош, голова Кременецької райради Володимир Стефанський, перший заступник голови Кременецької РДА В'ячеслав Ониш-

кого Михайло Корда. У вітальному слові Михайло Михайлович подякував усім організаторам чемпіонату та зазначив, що, втілюючи реформу розвитку системи екстреної медичної допомоги, маємо унікальну можливість запозичити найкраще із закордонних надбань та ефективніше використати власний досвід. Від імені місцевої влади всім командам-учасникам чемпіонату вручили коровай, а в небо здійнялися різнокольорові кульки.

Традиційно учасників та організаторів чемпіонату поблагословив протоієрей Володимир Буграк – настоятель храму Св. Преображення Господнього в м. Кременець Кременецького благочиння Тернопільсько-Буцацької єпархії, благочинний Кременецького району.

Відтак, вишикувавшись колоною, учасники чемпіонату здійснили урочистий проїзд Кременцем до готелю «Панорама», де впродовж восьми годин усі, хто бажав, могли взяти участь у симуляційних тренінгах. Їм запропонували такі вишколи:

1. Первинний огляд і розширені реанімаційні дії в немовлят та дітей. Інструктори: Ольга Дутчак (Тернопіль), Емілія Бурбела (Тернопіль), Ярослав Борисенко (Суми).

2. Особливості надання допомоги пацієнтам з інсультом на догоспітальному етапі (на основі курсу ASLS). Інструктори: Віталій Крилюк (Київ), Галина Цимбалу (Тернопіль).

3. Розширені реанімаційні заходи в дорослих, післяреанімаційна підтримка (огляд критичного пацієнта). Інструктори: Ольга Прохоренко (Тернопіль), Антоніна Черватюк (Тернопіль), Юрій Денисюк (Тернопіль).

4. Первинний огляд і швидка евакуація постраждалого з транспортного засобу. Інструктори Рітис Малашаускас (Литва), Анатолій Каленюк (Луцьк).

Гості могли також оглянути Центр симуляційного навчання, Центр малоінвазивних технологій ТНМУ, садибу-музей академіка Івана Горбачевського у с. Зарубинці Збарзького району.

У рамках чемпіонату було зорганізовано виставку книг видавництва «Укрмедкнига», а також виробів медичного призначення, засобів для навчання та уніформи для потреб служби ЕМД. Їм представили також нову повнопривідну карету ЕМД з можливістю пройти тест-драйв.

Під час чемпіонату відбулося 9 етапів, які стосувалися актуальних питань екстреної медичної допомоги та водійської майстерності.

1. «У квадраті»: виклик в амбулаторію сімейного лікаря до двійні віком один місяць. Діти захворіли на кір (заразилися від мами) й були різного ступеня тяжкості, що потребувало різного екстреного втручання до часу

шпиталізації. Конкурс відбувся в амбулаторії загальної практики-сімейної медицини у с. Білокриниця Кременецького району.

2. «Breaking bad»: виклик у готель до юнака, в якого стався інфаркт на тлі вживання кокаїну. В номері також була неповнолітня сестра в стані алкогольного сп'яніння. Слід зауважити, що фігурантами цього конкурсу були студенти-актори театру-студії нашого університету Станіслав Духній та Захар Онищук.

3. «Протеїн»: у спортивному залі хлопець під час тренувань засудомив і доки приїхала бригада ЕМД, сталася раптова зу-

Арсен ГУДИМА, головний суддя чемпіонату, професор ТНМУ

пинка кровообігу. В процесі реанімаційних заходів з'ясувалося, що юнак задля «ефективнішої» підготовки до змагань передозував препарати калію, які входять до складу спортивного харчування.

Ці конкурси проходили на базі спортивного клубу «Демос» з люб'язного дозволу його власника Зіновія Демка.

4. «Медовий місяць» – виклик до майже 40-річного чоловіка, з приводу раптового падіння у ванній кімнаті. В процесі обстеження з'ясувалося, що в пацієнта інсульт, завульвований під травму грудної клітки. Конкурс проходив на базі готелю «Панорама».

5. «Флешмоб»: фізична витривалість і практичні маніпуляції: імібілізація пацієнта на щиті + конікопункція/конікотомія + постановка довенного катетера + тести з базової реанімації. Учасники пересувалися поверхами будівлі Кременецької РДА та райради.

6. «Янгол»: молода пара, святкуючи день закоханих, подорожувала на парашані, зачепилася за дерево й упала на землю, смертельно травмуючи «інструктора» – йому відсікло голову. Дівчину необхідно було знайти, адже вона випала за кілька десятків метрів від хлопця.

Конкурс відбувся біля Соколиної гори – унікального місця планерного спорту ще з початку ХХ століття. Були використані реальні парашани, які люб'язно надав керівник ГО «Пародром «Соколина гора» Анатолій Лукашук.

7. «Карти»: необхідно було з 10 частин скласти алгоритм реанімації щойно народженого двом учасникам бригади (без можливості комунікації).

8. «НП»: конкурс з масовим ураженням, який відбувся на території унікальної архітектурної пам'ятки – замку в Білокриниці. Там зараз розташований Кременецький лісотехнічний коледж. За легендою, в одній з навчальних аудиторій провалилася підлога й частина учнів опинилася в авалі. Інша безпечно покинула аудиторію разом з викладачем. На місці працюють рятувальники та поліція. На цей виклик прибувало відразу дві бригади ЕМД. Постраждалих рятувальники почергово виносили в безпечну зону, де працювали медики. Необхідно було зорганізувати надання допомоги, провести медичне сортування та надати допомогу пріоритетним постраждалим. На цьому конкурсі оцінювали наявність у команді засобів для проведення сортування, якими вони звично користуються у своїх Центрах ЕМД, комунікація, командна взаємодія, вміння провести ме-

дичне сортування, визначити пріоритетних постраждалих та заповнити сортувальний талон. Варто зазначити, що на цьому конкурсі фігурантами були студенти – майбутні параметричні коледжу Св. Ігнатіуса Лойоли (м. Каунас, Литва). Також хочу відзначити роботу рятувальників і поліціантів, які активно, професійно та творчо долучилися до виконання цього конкурсу.

(Продовження на стор. 10)

торськ), Івано-Франківська, Львова, Одеси, Полтави, Сум, Тернополя, Хмельницького (дві команди), Чернівців і Чернігова, Військово-медичного клінічного центру Західного регіону, з-за кордону: дві команди з польського Кракова та одна – з Білорусі. Були й представники Вінницького національного медуніверситету ім. М.І. Пирогова, Дніпропетровської медичної академії, Донецького національного медичного університету (м. Краматорськ), Сумського медколеджу, Української медичної сто-

кевич, керівник експертної групи з питань надання екстреної медичної допомоги Директорату медичних послуг МОЗ України Олександр Данилюк, заступник директора Українського науково-практичного центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф Микола Близнюк, директор Центру авіаційної екстреної медичної допомоги Польщі, професор Варшавського медуніверситету Роберт Галзковський, ректор Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевсь-

СТОМАТОЛОГІЯ

НОВІ ОРІЄНТИРИ СПІВПРАЦІ З ЯПОНСЬКИМИ ПАРТНЕРАМИ

Хлібом і сіллю, як велить давня українська традиція, зустрічали працівники та студенти стоматологічного факультету ТНМУ представника японської компанії-виробника діагностичного медичного обладнання Yoshida Кена Курода. Проректор з науково-педагогічної та лікувальної роботи ТНМУ, професор Степан Запорожан ознайомив високого гостя з діяльністю нашого університету. Пан Курода оглянув бази стоматологічного факультету, а також побував у симуляційному центрі ТНМУ, про який розповіла його керівник Галина Цимбалюк.

Про діяльність компанії Yoshida мовив представник фірми-партнера в Україні – директор Тернопільського приватного підприємства «Галіт» Володимир Золотий. Зокрема, він зазначив, що компанія Yoshida є одним з найпотужніших виробників медичного обладнання в Японії та світі. Заснована в столиці Японії 1906 року, вона нині є одним з найстаріших та найвідоміших виробників го-

лового стоматологічного устаткування. Наразі на виробничих базах Yoshida працюють майже чотири тисячі працівників, які проєктують і створюють сучасний стоматологічний продукт. Новітні технології використовують у розробці та виробництві стоматологічних установок, наконечників, рентгенівського устаткування, стоматологічних комп'ютерних томографів, лазе-

ра, МРТ та інших виробів медичного призначення. «Наша сила – це «креативність», – таким є професійне кредо її фахівців. Стратегія підприємства проста: «Ми постачаємо». І хоча компанія була створена понад сто років тому, вона й нині – життєдайне комерційне підприємство, сповнене драйву та рушійної сили. Це дозволяє їй утримувати перші позиції серед

відомих медичних брендів Японії.

«Уже в'ятнадцяте наш діловий партнер – пан Курода відвідує з візитами Україну й кожного разу повторює, що це чудова країна, зокрема, люди, – каже Володимир Золотий. – Буваємо разом на конференціях, семінарах і гордимось, що маємо за честь представляти Yoshida в Україні. Особливий стоматологічний продукт компанії – це панорамні комп'ютерні томографи, апарати для МРТ. Тому попросили пана Куроду прочитати лекцію, власне, про 3D-діагностику у стоматології, позаяк сучасні методи діагностування є запорукою вдалого лікування. Отож, йтиметься про те, як ви-

користують цю методику в стоматологічній практиці».

Відтак пан Курода прочитав лекцію для студентів старших курсів і лікарів-інтернів про переваги комп'ютерної томографії для діагностики у сучасній стоматології. В рамках візиту були укладені певні домовленості про співпрацю між японською стороною та ТНМУ. Варто зауважити, що сучасне обладнання, яке виготовляє компанія Yoshida, зокрема ортопантомограф, використовують на клінічних базах стоматологічного факультету ТНМУ, отож є надія й на подальше перспективне співробітництво.

**Лариса ЛУКАЦУК,
Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)**

Змагання

«КРЕМЕНЕЦЬКЕ МЕДИЧНЕ РАЛІ» ВИЗНАЧИЛО ПЕРЕМОЖЦІВ

(Закінчення. Поч. на стор. 9)

9. Конкурс «Ралі» полягав у визначенні майстерності водіїв карет ЕМД і відбувся на Креме-

ної і лікувальної роботи ТНМУ, професор Степан Запорожан.

Спочатку кожна команда отримала сертифікати учасника, суве-

місця, а третіми були – білоруси. У номінації «Найкраща студентська команда» перше місце посіли студенти Донецького національного медуніверситету (м. Краматорськ), друге – майбутні парамедики ТНМУ імені І.Я. Горбачевського, третє – Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова.

Директор Центру авіаційної екстреної медичної допомоги Польщі, професор Варшавського медуніверситету Роберт Галазковський заснував приз найкращій українській команді – абсолютному чемпіону. Вручив його команді студентів з Краматорська.

Голова Кременецької райради Володимир Стефанський та перший заступник голови РДА В'ячеслав Онишкевич вручили оригінальний приз глядацьких симпатій – чималий шмат кременю, на сколі якого намальована Замкова гора та символіка чемпіонату. Його отримала команда з Білорусі.

Переможці окремих конкурсів розподілилися так:

1. «У квадраті» – команда студентів-парамедиків № 1 ТНМУ.
2. «Breaking bad» – команда студентів Донецького національного медуніверситету (м. Краматорськ).
3. «Протеїн» – команда студентів-парамедиків № 2 нашого університету.

4. «Медовий місяць» – команда Хмельницького центру ЕМД № 2.

5. «Флешмоб» – команда Хмельницького центру ЕМД № 2.

6. «Янгол» – команда Волинського центру ЕМД № 1.

дна робота всіх, залучених до організації цього заходу. Високий рівень підготовки суддів і застосування професійної симуляції з використанням сучасних симуляторів, які надав ТНМУ, вибір місць проведення конкурсів забезпечили високий рівень реалістичності викликів на екстрені випадки. Це одночасно і змагання, і навчання для бригад ЕМД. Також це свято для працівників служби ЕМД. Адже вдень і вночі, за будь-якої погоди, з вчасно чи невчасно виплаченою зарплатнею, на «Мер-

нецькому автодромі. Маршрут необхідно було проїхати швидко та вправно. Невправність каралася додатковими секундами до кінцевого результату.

Після закінчення конкурсного дня проходив дебрифінг, де учасників інформували про задум конкурсного завдання, алгоритм його реалізації та типові помилки учасників. Принагідно зазначити, що результати виступів на етапах чемпіонату кожна команда отримувала в електронній формі й могла подати апеляцію у разі незгоди з рішенням судді на етапі.

На церемонію нагородження переможців чемпіонату прибув проректор з науково-педагогіч-

нірну продукцію, в тому числі оригінальну картину тернопільської художниці з виглядом на Замкову гору в Кременці, а також опитувальник для розпізнавання інсульту на догоспітальному етапі від ініціативи «ANGELS» і перший том національного підручника з ЕМД «Допомога травмованим на догоспітальному етапі» від Видавничого Дому «ОЛІВА».

У номінації «Найкраща вітчизняна команда» перше місце виборола команда Хмельницького центру ЕМД, друге – Волинського, третє – Сумського. У номінації «Найкраща закордонна команда» переможцями стали конкурсанти з польського Кракова, які здобули перші два

7. «Карти» – команда Львівського центру ЕМД.

8. «НП» – команда Полтавського центру ЕМД

9. У «Ралі» переміг водій команди Львівського Центру ЕМД. Інші команди отримали приз «За волю до перемоги».

Конкурси та симуляційні тренінги вдалися. Відчувалася коман-

седесі», «Форді» чи УАЗі, повністю укомплектованому чи ні, ці люди виїжджають, аби врятувати чийсь життя.

**Арсен ГУДИМА,
головний суддя чемпіонату,
завідувач кафедри медицини
катастроф і військової
медицини ТНМУ, професор**

«ІНОДІ ПОТУЖНА СИЛА ЖИВЕ У НІЖНОСТІ КУЛЬБАБКИ»...

У читальній залі бібліотеки ТНМУ відбувся творчий вечір тернопільської поетки, викладачки кафедри медичної інформатики Олександри Кучвари з нагоди виходу в світ її першої поетичної збірки «Ніжність кульбабки». Назва збірки говорить сама за себе. Вміщені під привабливою, зі смаком оформленою обкладинкою вірші й справді дихають ніжністю. Щирі, зворушливі, образні, вони — про справжні цінності, які не минають у часі й роблять цей світ світлішим і добрішим.

— Два роки тому я вперше ознайомився з поезією Лесі Кучвари й вона мене вразила, — мовив, вітаючи колегу з літературним дебютом, доцент кафедри медичної фізики та лікувальної діагностики ТДМУ, член обласного літературного об'єднання при Тернопільській обласній організації Національної спілки письменників України Валерій Дідух. — Кажуть, душа поета — в його віршах. Вірші Лесі Мирославівни говорять про те, що душа її щира, любляча, овіяна вітрами печалі, надії, радості, любові, сподівання. Сьогодні для неї — особливий день, і я дуже добре розумію її хвилювання. Згадую, як 25 років тому побачила світ моя перша поетична збірка. Бажаю шановній колезі нових творчих здобутків і нових книг, які, безумовно, знайдуть свого читача.

Олександра Мирославівна, зга-

дуючи перші проби пера, подякувала Валерію Дмитровичу за те, що одразу розгледів її поетичний талант.

— Ви першим підтримали мене приятним словом: «Пиши, в твоїх віршах є душа». Один з віршів у збірці так і називається — «Моя душа».

Розділити радість від виходу у світ першої книжки прийшли викладачі, студенти, рідні й друзі авторки, яка розповіла:

— Муза прийшла до мене неждано-негадано, бо вірші я почала писати порівняно нещодавно. Та, мабуть, вони жили в моїй душі. В шкільні роки здобувала призові місця в олімпіадах з української мови та літератури, але легко давалися мені й точні науки, тож після закінчення школи вступила до Тернопільського національного технічного університету. Захистила кандидатську дисертацію, здобула науковий ступінь кандидата технічних наук. Та завжди вважала себе людиною творчою й ця творчість вилилася в поетичну збірку, яку я назвала «Ніжність кульбабки». Іноді потужна сила живе у ніжності кульбабки. Один з моїх перших віршів саме про це.

Щирі, довірливі за своєю тональністю і змістом, нетрафаретні поетичні рядки дають змогу зазирнути у внутрішній світ авторки. Її поезія чесна та відверта.

— Я не можу лукавити й у моїх віршах немає нещирих слів, —

Леся КУЧВАРА

зазначила Олександра Мирославівна. — Вони передають мої думки, настрої, емоційний стан.

Олександра Кучвара поділилася з присутніми світлими спогадами про своє дитинство, про рідних, від яких перейняла філософію життя й ту добру творчу енергетику, що нині проривається у віршах.

— Моя бабуся була дуже мудрою жінкою, яка виховувала мене в любові до рідної землі, мови, українських народних традицій. Від батька я успадкувала любов до природи, до всього живого. Я з братом любила ходити в ліс збирати суніці, гриби. Або на екскурсію в Тербовлянський, Микулинецький та інші замки, на які багата Тернопіль-

щина. Історію України, реальну, а не спотворену, знала від батька, який розповідав про Українську повстанську армію, про те, хто такі бандерівці й за що вони боролися. Радянські шкільні підручники, спотворюючи історію, про це не писали. На щастя, ті часи минули, все приховане стало явним.

Шанобливо ніжне ставлення до тата яскраво простежується у вірші Лесі Кучвари «Пам'яті батька», який вона прочитала.

Пам'яті матері присвячений вірш «Залізна леді», який теж прозвучав того вечора.

— Моя мама Стефанія Антонівна відійшла у вічність 2019 року. Вона була жінкою сильної волі й мене вчила ніколи не здаватися, не скиглити, не скаржитися, а працювати. Як би важко не було — ніколи не опускає рук. Мамині настанови стали для мене духовним опертям.

Багато віршів Олександри Мирославівни, написаних з ніжністю і любов'ю, присвячені сім'ї.

— Моя родина — моя опора й підтримка. Любов рідних надирає і в роботі, і в літературній творчості.

У ліриці, розповіла, її цікавить людська душа. І свої вірші вона творить за покликом душі. Тоді, каже, легко пишеться. І ще про речі принципів: «Добробут — це важливо, але немає щастя в матеріальному. Треба поєднувати матеріальне і духовне. В житті не

буває ні випадкових людей, ні випадкових подій, усе, що відбувається з нами, відбувається надаремно».

Під час творчого вечора Олександра Кучвара прочитала свої вірші «Люби життя», «Пелюстки життя», «Вогонь душі — це благодатний дар» та інші. Звучала її поезія і з уст студентки 1 курсу ННІ медсестринства Юлі Крикавської, інших присутніх у залі.

Тепло привітав колегу доцент кафедри медичної інформатики Андрій Сверстюк, який зазначив, що у віршах Олександри Мирославівни багато позитиву, бо в їх авторки світла та добра душа.

Від імені колективу бібліотеки її директорка Олена Проців привітала гостю з виходом книжки, побажала їй творчої наснаги та нових здобутків.

Щойно відлунали оплески, Олександра Мирославівна звернулася до зали:

— Моя перша книжка вийшла саме такою, якою хотіла її бачити, тож дякую всім, хто долучився до її видання. Зокрема, вступне слово до збірки написала відомою поетесою Олена Кузів. Літературний редактор Руслана Сирота досконало вичитала текст. Чудова обкладинка — заслуга дизайнера Олі Музики, з якою я познайомилася на курсах олійного живопису, і це ще раз підтверджує: «випадковості не випадкові». Дякую керівництву університетської бібліотеки за організацію презентації, а усім присутнім — за увагу до моєї творчості, за цікаве спілкування.

Для поета спілкування з читачами — потреба душі.

Лідія ХМІЛЯР

УШАНУВАЛИ ВЕЛИКОГО КОБЗАРЯ

Є день, який завжди з нами. Він увібрав у себе безсмертя нації, пам'ять народу. 9 березня — день, коли у всьому світі вшановують людину, митця слова й пензля, легенду та пророка нашого народу Тараса Шевченка. Він став символом волі, незалежності, стійкості, що є найціннішим і найдорожчим для кожного.

Щороку викладачі кафедри української мови нашого університету вшановують пам'ять Великого Кобзаря.

ПІДРОЗДІЛИ

Завідувач кафедри, професор Анатолій Вихрущ зі студентами медичного факультету групи МТ-104 взяли участь в обговоренні виступу відомого письменника та видавця Івана Малковича на врученні Шевченківської премії.

Доцентки Валентина Зевако та Ірина Заліпська зі студентами групи ФФ-101 і МТ-101 провели літературний брейн-ринг за творчістю Тараса Шевченка. Студенти відповідали на запитання,

розгадували логічні завдання та декламували вірші.

Доцент Ігор Гаврищак розповів про різні видання творів Великого Кобзаря, про його спадщину та раритетні книги.

Викладачка Оксана Мисик та доцентка Людмила Шеремета продемонстрували відеофільм про Тараса Шевченка студентам-іноземцям (групи ІМ-229, ІМ-231, ІМ-246, ІМ-247). Юнаки та дівчата ознайомилися з біографією Кобзаря, його художньою творчістю, а також насолодилися поетичним словом геніального митця.

Інформацію надала кафедра української мови

НОВИЙ ІМІДЖ КАФЕДР

(Закінчення. Поч. на стор. 3) Зокрема, оновлено матеріали підготовки студентів новими даними доказових клінічних протоколів.

— Восени, за сприяння ректора та вченої ради ТНМУ, на потреби кафедри придбали сучасний апарат нового покоління американського виробництва TUMOTRON для проведення електроконвульсивної терапії, — розповідає професорка Олена Венгер. — Цю методику вважають «золотим стандартом» у боротьбі з резистентними до фармакотерапії психічними по-

рушеннями. Можу повідомити, що апарат вже сприяє покращенню якості навчальної роботи зі студентами та лікарями-інтернами, а також його успішно використовують для проведення планової науково-дослідницької роботи кафедри, вивчення ефективності під час лікування психічних розладів, розробки нових схем лікування. З часу встановлення апарата працівники кафедри провели такі процедури майже 70 пацієнтам.

Щодо перспективи, то, за словами Олени Венгер, у планах —

Стрічку перерізають (зліва направо) **Аркадій ШУЛЬГАЙ, в.о. ректора ТНМУ, професор, Олена ВЕНГЕР, завідувачка кафедри психіатрії, наркології та медичної психології, професорка, Степан ЗАПОРОЖАН, проректор ТНМУ, професор**

й надалі модернізувати матеріально-технічну базу, роботу над методичними розробками для реалізації європейських стандартів навчання студентів, розвивати науково-дослідну роботу та впроваджувати новітні методи діагностики, профілактики, терапії та реабілітації хворих психіатричного профілю. Наразі ж щиро вдячність від усього колективу висловлює ректору ТНМУ, професору Михайлові Михайловичу Корді та адміністрації університету за активне сприяння в розвитку й модернізації навчальної, наукової та лікувальної роботи кафедри психіатрії, наркології та медичної психології.

Лариса ЛУКАЩУК, Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)

ВІДЗНАЧИЛИ МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ РІДНОЇ МОВИ

Мова — духовний скарб нації. Це не просто засіб людського спілкування, це те, що живе в наших серцях, що отримуємо з материнським теплом. Це те, що зачаровує нас своїм звучанням, надирає нас.

Нині у світі налічують майже 6000 мов, проте щомісяця у світі зникає

заходи з нагоди цього свята. У них взяли участь студенти медичного та факультету іноземних студентів.

Цього дня у стінах нашого університету звучало поетичне українське слово. До святкування долучилися студенти групи МТ-103. Крім того, студенти груп ІМ-133 і ІМ-246 представили вірші та пісні своїми рідни-

Завідувач кафедри, професор Анатолій ВИХРУЦЬ зі студентами

дві мови. Вважають, що у XXI столітті щонайменше 40 відсотків мов може зникнути з лінгвістичної карти світу. Аби підтримати мовне та культурне різноманіття й багатомовність, на ХХХ сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО 21 лютого було оголошено Міжнародним днем рідної мови.

Викладачі кафедри української мови Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського організували

ми мовами, зокрема польською мовою, гінді, урду, пенджабі, гуджараті, йоруба, ігбо, арабською, сіпері, чві, амхарською, каннада, малаялам.

Також іноземні студенти групи

Студентка Пател Гіяніша розповіла вірш про тата рідною мовою – гуджараті

ІМ-264 долучилися до вікторини про українську мову.

Шануймо й любимо рідну мову, піклуймося про неї, захищаймо, розкриваймо її велич і могутню силу, адже вона у нас — одна!

Інформацію надала кафедра української мови

Студент Арора Арун зачарував усіх своїм співом рідною мовою гінді

ОГОЛОШЕННЯ

Розпочато реєстрацію студентів на конкурсний відбір для участі в ювілейній XV Міжнародних літніх студентських школах (липень 2020 р., навчально-оздоровчий комплекс «Червона калина»).

Реєстрацію здійснюють у відділі міжнародних зв'язків (адміністративний корпус, 2 поверх) і триватиме вона до 15 квітня.

Вічна пам'ять

10.12.1936–2.03.2020

Ректорат, профком, працівники та студенти ТНМУ імені І.Я. Горбачевського глибоко сумують з приводу смерті ветерана університету, колишнього завідувача кафедри онкології, променевої діагностики і терапії та радіаційної медицини, професора

Геннадія Сергійовича
МОРОЗА

та висловлюють щирі співчуття рідним і близьким покійного.

КОНКУРСНИЙ ВІДБІР

ПОНАД ЧОТИРИ МІЛЬЙОНИ ГРИВЕНЬ – НА НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Нещодавно відбувся конкурсний відбір наукових досліджень і розробок на 2020 рік, які фінансуватимуть за кошти держбюджету, серед закладів та установ, що підпорядковуються Міністерству охорони здоров'я України. Тернопільський національний медичний університет імені І.Я. Горбачевського пишається тим, що сім наукових тем стали переможцями в конкурсі. На них загалом передбачено фінансування у розмірі 4 162 230 гривень.

Конкурс відбувся згідно із Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність», постановою Кабінету Міністрів України від 12 вересня 2018 року №739 «Про затвердження Порядку проведення конкурсного відбору наукових, науково-технічних робіт, що плануються до виконання за рахунок коштів державного бюджету», наказу Міністерства охорони здоров'я України від 13 грудня 2019 року №2453 «Про проведення конкурсного відбору проєктів наукових досліджень і розробок» та протоколу №1 засідання комісії з питань науково-дослідних робіт від 31 січня 2020 року. Відбір проходив у формі анонімного рецензування всіх представлених матеріалів.

Кошти цього року виділені на такі теми для науковців ТНМУ:

— Рання діагностика кардіоваскулярних і метаболічних порушень у дітей шкільного віку. На виконання цієї теми розраховано 224,4 тисячі гривень.

— Моно- та змішані інфекції, що передаються кліщами, вдосконалення лікувально-діагностичних технологій і заходів біобезпеки. Передбачено фінансування у розмірі 385,3 тисячі гривень.

— Розробка оригінальних комбінацій антигіпертензивних засобів, їх аналіз і стандартизація. Тема фінансуватиметься у розмірі 353,6 тисячі гривень.

— Впровадження елементів нейро-розвиткового догляду за передчасно народженими дітьми та їх катанестичне спостереження. Розмір фінансування — 515,6 тисячі гривень.

— Пілотне дослідження з неонатального скринінгу первинних імунodefіцитів методом TRECc I KRECS визначення T- і B-лімфопенії. Тема фінансуватиметься в розмірі 1062,9 тисячі гривень.

— Розробка спеціалізованого медичного обладнання та лікувально-реабілітаційних методик для надання телемедичної (дистанційної) допомоги пацієнтам з травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату. Передбачено фінансування в розмірі 511,2 тисячі гривень.

— Імуногенетика злоякісного росту: вплив експресії гена Bc1-2 на стан протипухлинного імунітету та за умов коригувального впливу наноматеріалів. Фінансування здійснюватиметься в розмірі 1109,23 тисячі гривень.

Вітаємо наших науковців з перемогою у конкурсі та бажаємо успішної реалізації наукових досліджень!

Пресслужба ТНМУ

ЮВІЛЕЙ

9 березня виповнилося 60 років керівнику навчально-наукового інституту моделювання та аналізу патологічних процесів, доценту кафедри медицини катастроф та військової медицини ТНМУ, кандидату медичних наук, підполковнику медичної служби Вікторові Васильовичу ЛОТОЦЬКОМУ

Вельмишановний
Вікторе Васильовичу!

Сердечно вітаємо Вас із 60-літтям!

Після навчання в ТДМУ та закінчення військово-медичного факультету Саратовського медінституту, 9 років служби у військах у стінах Тернопільського медуніверситету Ви успішно пройшли 23-літній трудовий шлях старшого викладача,

доцента кафедри медицини катастроф і військової медицини.

Особливо цінуємо майже чотирилітній період Вашого керівництва університетським навчально-науковим інститутом моделювання та аналізу патологічних процесів.

Ректорат, профком і весь колектив університету глибоко поважають й щиро шанують Вас як відомого науковця, висококваліфікованого, досвідченого педагога та вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм,

вагомий внесок у реформування навчального процесу відповідно до європейських стандартів, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

За зразкову військову службу, науково-педагогічну й громадську діяльність Ви нагороджені двома медалями та двома відзнаками Міністерства оборони України.

Ваші порядність, інтелігентність, працелюбність, уважне

ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки та є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів, науковців і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановний Вікторе Васильовичу, міцного здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, довгих років радісного та щасливого життя.

Хай сміється доля,
мов калина в лузі,

У родиннім колі, серед
вірних друзів,

Хай крокують поруч вірність
і кохання,

Хай здійсняться мрії
і усі бажання!

**Ректорат і профком ТНМУ
імені І.Я. Горбачевського**

СТУДЕНТИ З ІНДІЇ ЗНАЙОМИЛИ ГІМНАЗИСТІВ ЗІ СВОЄЮ КУЛЬТУРОЮ

У Тернопільській Українській гімназії імені Івана Франка організували урок-діалог «Індія. Роса на лотосі». Відбулося цікаве спілкування гімназистів і студентів-медиків з Індії. Цей урок дав можливість гімназістам більше дізнатися про культурну спадщину, історичне минуле та

сти? Як вони впливають на розвиток населення Індії?», «Які сучасні конфлікти стримують розвиток і в яких штатах? Причини конфліктів», «Коридори зростання Індії: Калькутта, Мумбаї, Ченнаї та Делі. Вони сприяли господарському розвитку прилеглих територій», «Які галузі

сьогодення цієї країни. Студенти розвіяли міфи про життя сучасної Індії. Ознайомили з традиційними танцями та мовою гінді.

З тернопільськими школярами спілкувалися Наліні Тіварі, Аддітія Панді, Маянк Гоял, Пратік Лодха. Рай Бхат і Хумера подарували цього дня вишуканий танець.

Для гімназистів були запропоновані такі теми для обговорення: «Візитка Індії», «Що таке ка-

господарства визначають міжнародну спеціалізацію країни», «Які професії найпопулярніші в Індії?», «Які штати найбагатші в Індії? Що зумовило такий розвиток?», «Які види транспорту найбільше використовують в Індії?», «Чому Бангалор називають «Силіконовим плосогір'ям».

**Яніна ЧАЙКІВСЬКА
Світліну надала Українська
гімназія імені І. Франка**